

ناول

بختیالی

عبدالقادر مجرم

خپرونکی : هیواد ادبی یون کلاسیف
الله

Ketabton.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د کتاب پیژندنه

بختیالی

د کتاب نوم

عبد القادر مجرم

لیکوال

عبد القادر مجرم

کمپوزر

۲۰۱۴

د چاپ کال

۹۰۰۰

د چاپ شمېر

۱۰۰ روپۍ

په

Email/ qmuqym@yahoo.com

MOB: 03023809538

د ليکوال چاپ شوي کتابونه

- مات وزری
- ژوندون او امیدونه
- داسي يې ولي وکړل
- لويه لار ده څوک به راشي
- مينه مروره شوه
- دوی هدیره نه لري
- (بختيالی) همدا اثر

تړون

دهغو شاعرانو او ليکوالانو په نوم
چي کتابونه يې ناچاپه پراته وي. د چاپ
وس يې نه لري

عبدالقادر مجرم

پښه بختیالی پوري ژوند خپلي دنگې ونې پند
وجود، بناهسته تگ اوور کړی وو، رمضان خوهم د دې پښه
دنگه ونه، پند وجود، بناهسته تگ مټين شو چې ويې غوښته

رمضان خپله هستي، نېستي، ملکېت تر اولې بنځې د
ناروغۍ پروخت جار کړو د پلار، نيکه ور پاتې مخکه يې
توله د بختیالی پښه ولور کي د دې پلار ته ورکړه، کله چې يې
بختیالی را واده کړه

يو د کلي هغه سرای چې درې خونې د شمال له لوري پښه کې
لوېدلې وې پښه هغو کې هم ده دوو خونو سر و نه پټ وو چې پښه
يوه کې لا تر اوسه دروازه نه وه د دريمې خونې د پوالونه
پوره وو، خو پر سريې نور هيڅ نه وو يو شاتير پر پروت وو
چې د پرو لمړنو او بارانونو تک سپين اړولی وو، چار پېره
د پوال يې يونيم گز جگ چې سريې د بارانونو او پو ورسره وړی
وو، د سرای دروازه يې د سهېل پښه لور وتلې وه.
څلور گزه مخته د ملکداد د خونو شا را لگېدلې وه د ملکداد د
هرې خونې د شالور ته يوه يوه غټه موری درلوده چې دانارو

نری، نری لبنتی یی پٺه کي نیولی وې چې درمضان د سرائی د ختیخ هم د لویدیخ له لوري دده خټه مخکه پرته وه. دا چې رمضان بې له دې سرائی او پټه دې سرائی پوري مخکي بل هیخ هم نه درلود ځکه یی د بل مزدوری او بزگری ته ملا ترلې وه

بختيالی د پرې ورځې ورته وویل "زه به هم پټه کښت کرونده کي کار در سره کوم" خود ده «هو» پر خوله نه راتله، دا چې کښت له کوره د پرلري وو ځکه دی و پرېدو چې داسې نه وي بختيالی ته څوک پټه لاره کي ودریږي یا لاس ورواچوي پټه شرمونوبه مې و شرموي.

رمضان بختيالی ته د مرستې اجازه نه ورکولو وجه هم دا وه.

بختيالی هم پوهېده چې مېړه مې د داسي سوچ سپری نه دی چې "بښځې دې له خپلو خاوندانو سره پټه کروندو کي مرسته نه کوي" دا پوهېده چې "خلگ ټول گوته پټه غاښ ما ته جبران جبران گوري"

یوه ورځ خو لاداسي هم وشو چې څو ځوانان پټه لاره کي یو ځای سره ناست وو، کله چې بختيالی پټه لاره تېرېده یوه ور پسي ږغ کړو "له نظره مه شي" دې یې هیخ جواب ورنه کړو. پټه تلو تلو کي یې پر دا خندل دوی خواران خټه خبر دي چې دې د ځان هغه عیب خوندي ساتلی دی کوم چې د دې د ښکاره ښایست "توهین کوي".

داسي به هم نه وو چي ددي ٿولو به نيت خراب وو ، ڊهر به شاهد پڻ ددي نيت پڻ لاره کي ناست وو چي داماخڻگر اوبو ته ڇي دتگ ننداره به ڀي وکرو ددوي پڻ نيت به خداي خبر وو ؟ .
 دڀ ځکه پروانه پڻ کوله چي ودي ته خپل بنائيسه تگ له وختونو وختونو معلوم وو او هم ڀي دا يقين وو چي داخلگ زما د قدمونو ننداري ته ناست دي ننداره ڀي کوي .

پڻ دڀ ډول څو کلونه تهر شول ، اوس نو بختيالي ددو ماشومانو مور وه ، يوسري چي دڀ پڻ دا څو کاله نه وو ليدلي لکه ددي لهورزي ."

چي ددي دمپه دميراث خواره زوي وو " اوس اوس له جهله راغلي وو .

له دڀ سري دڀ ڊهر يد راتلو لکه دملکداد چرسک تل به ڀي پڻ لاره کي ناست وو ، يوه لوپشت قد ، نري وچکي مخ ، ژر لوي غاڻونه ، تارتار ڀيره به ڀي ښه پڻ تپلو ننولي وه (ڊهره غوره کڙي) چي چوغی سترگي به ڀي ترور څو پوري پڻ رنجو توري وي .

چي دابه ورنزدې شوه ده به پر غور ډلاس کښېښودو پڻ لور ږغ به ڀي کاکڙي غاري وويلي

لگوي دپښونوکان
 خواره سي غرق دکو خوانان
 پڻ نوکان وهي لمن
 لاره ژر غارگي دځاؤلن
 ښانسته دي ولنگ پڻ بوره

ہ۔ کپنی راڻي اوبسولہ

دی تہ بہ ہفہ مثل وریاد شو "زپہ پتہ داسی خای کپ دی چپ لمر
یپ نہ دی لیدلی" کلہ کلہ بہ یپ لہ غارو سرہ سرہ نور ہم ختہ
نہ ختہ وویل

"ستاد لاسہ خوزما خوب تنستہدلی دی تل مپ ستا اند پبنسہ
وی....". خو خو ورڻی یپ پوہ کپی سپیہ ولی داسی کوی خیل
کار کوہ د عزتمنی کورنی یپ مہد خیلی کورنی عزت اخلہ،
مہ زما او زما د مہرہ نیت سرہ بدہ وہ، کہ د کلی خلگو و
لہدلی بیابہ تہ پتہ خلگو کپ پتہ کومو سترگو گرڻی او زہ پتہ
کومو او یازما مہرہ ولیدی؟

سپی سر نہ خلاصاوو، ڊہرہ یپ سترپ کپہ، یوہ ورڻی مہرہ
لہ کورہ بنار تہ لار خوابنی یپ دد باندي وتونہ وہ، غتو کپ
ناسکہ "لور زینہ، زوی خاخان" تہ یپ وویل کہ (انا) چہری
پونستہ کولہ ورتہ "ویاست او بو تہ لارہ راڻی" وروکی زوی
یپ پتہ غہر کپ واخست پتہ خفاستہ لہ یوہ او بل دہوال سرہ د
ملکداد تر کورہ ورغلہ دایپ د مہرہ د میراث خوارہ کور و
چپ دی کلہ ہم پتہ سترگونہ وو لیدلی د ملکداد لہ بنخپ چپ
یپ پونستہ کولہ، د ہغی پر خنگانہ یپ پروتہ ڊوہی، تر مخ
یپ د شلومبو کہ کونجی لیدہ.

پونستہ یپ خینی وکپہ "برہنمین چہری دی" (ملکداد)
د ملکداد بنخہ چپ د شلومبو کونجی تہ یپ لاس وراچا وؤ پتہ
ہفہ خونہ کپ دی

بختیالی، چې پرونی یې پر مخ سما وؤ په هغه خونه ودر دنته
شوه

ملکداد چې یره پنبه یې پر هغه بلنه اړولې زه "بنت ته
پروت سپینی غتی تسپې یې په یوه گوته اړولې پتکې یې پر
بل بالنست ورته پروت ووده د پتکې د پر سر کېدلو هڅه
کوله چې را پورته شو پتکې یې پر سر کا وؤ "بختیالی، ته او
زموږ کور؟" له روغېره پس

بختیالی، له شرمه کښته کتل ناسته وه ډېر د زړه په زور یې
د زوی کېسه ورته وکړه.

ملکداد د مسخرو په ډول له وړې خندا سره ورته "وویل زړه
به یې در سره غواړي"

بختیالی چې دده لخوا د پرونی خاک نیولی وود پرونی هغه
خاک یې په غاښو کې تینګ و نیوو خپل ماشوم یې په غښ کې
واخیستو ولاړه شوه، له ډېره تهره یې سر د دروازې له
چوکاټه وواهه.

ده په کټ کټ و خندل "زه به یې پوه کړم".

په لاري یې له خانه سره فیصله وکړه چې پلار او زوی سره
خبر دي په دې بله ورځ چې اوبو له لاره، د کلي بنڅو ورپورې
خندل، ټوکې یې ورسره کولې "خواره شې ته یې څه پروا کوي
لېوړزی دي دومره پټ حق راست دی ټول ماڅیگر په لاره کې
درته تېر کړي".

بختیالی، چې په لاس رسی، کښوله له (څا) یې اوبه راکښلې، کتکت و یې خندل، "دی هم غواړي چې د رمضان چل ورسر وکړم".

یوه بله ښځه چې کلیواله او همخولې یې وه، د پوزي چارگل یې سما وؤ "له هغه سره دي څنگه چل وکړی؟".

بختیالی، چې له (څا) راکښلې اوبه په گوډي کې تویولې په کېسه یې شروع وکړه.

"رمضان چې زه نه وم غوښتې، یوه ورځ په غره کې په مخه راغلی ما او مور بوتې کول، دی به نو هم خود په یو کار پسې وو، تر ما چې تېر شو، په تلو تلو کې یې تر شا ډېر ډېر راکتل، پر یو هسک ځای کښېنستو، ما ته یې له هغه ځایه کتل، زه او مور روانې شوو، دی تر هغه وخته پر هغه ځای ناست وو، تر څو مور په کېرېدی دننه شوو.

ما بنام دی هم راغلی زموږ کېرېدی ته ودرېدو، نارې یې کړې "مسافر یم د اودس اوبه که مور اکړې؟".

اوبه مو ورکړې، پلار مې پر کورنه وو، شپه یې وکړه، سهار یې مورکې ته دا کېسه کړې وه "ښځه مې وفات شوه که دې دا لورکې را کړې وای؟" زه نه وم خبره چې دی او بابا له ما نه پته کې تر ډېره سره نزدې شوي دي. له هغې ورځې پس چې به زه له کېرېدی را ووتم په هغه لور به مې وکتل سړی به پر هغه لور ځای ناست وو.

یوه ورځ مې پری پر اوږه کړو د بوټو په بهانه له کوره را ووتم، سړي ته ورغلم لاس مې له خولې ورته واخیستو ته شرم

نه لري سهار راسي پر دي خاي کنبهنې تر ما بنامه د چا
په عزت کې نه يې د خلگو عزتونه اخلي " سړي خندل
سوکه سوکه زما پر خوا را روان وو سړي سم دستي را
وغورځېدو ماته يې لاس را واچا وو، ما هم غېږ وړباندې
وگرځوله، دی زما له زوره تاخبره وو، خوارکي مې ومخکه
ته کړې، په هغه له کوره راوړي پري مې ټينگ وټاړه، زه
کور ته لاړم مور ته مې کېسه وکړه مور زما د خبري له
اورېدو سره سم خرڅي وغورځاوه.

"پر خوله لاس ونيسه چې وبل چاته وه نه ووايې، زموږ له
دې سړي سره خبره روانه ده تا ورکوو "زه حقه جبران
کنبهنستم دلته نو پر گودر ټولوناستو بنځوپه کت کې
خندل

يو بلې ته ويل خوري تر اوسه مو اورېدلي دي چې يوې "
بنځې سړي غوڅار کړې دی دا ټول خو يې هوس وچ کړې."
بختیالی چې د (څا) رسۍ را خلاصه کړه دوی يې کنبهنولي
چې تاسو يو گړۍ پس راپسي راسي زه دی گورم که وو
بختیالی چې راغله دی په لاره کې ناست وو دې گوډی پر
لورې کنبهنسوی دده په خوا ورروانته شوه "دده زړه د
خوشالي ټوپونه شروع کړو چې کار جوړ شو "دا چې ور
نژدې شوه ته شرم نه لري د وورې ورسۍ ته يې لاس کړو.

څوک چې شرم نه لري له هغو سره بختیالی داسې کوي
چې ورسېده دی ولاړ شو دې غېږ پر وگرځوله ومخکه ته
يې کړې هغه را اخیستې رسۍ يې پر واوروله ټينگ يې

وتارہ راکش یی کپی د لاری منخ ته دې خپل گوډی په سر
کپی روانه شوه دده زورونه، زاری وې، د خدای د پاره
خلاص مې کړه څوک به مې وویښې بیامې توبه ده داسې به
نه کوم یو کپی وروسته شاته پاته بنځو د دې پردروغو
خندل را روانې وې یوې څه ویل بلې څه؟ چې په لاره کې یې
چرسک تړلی ولیدو ټولې حیرانې شوې.

چرسک په خپل زور او چل د خلاصېدو هڅه کوله هم یې
وښخو ته زاری شروع کړې د خدای د پاره خلاص مې کړی.
بنځوله ډېرو گپو پس خلاص کړی بیاجې به هر وخت بنځو
ولیدی ور پسې نارې به یې کړه "بختیالی چرسک هغه دی
"وايي خبره چې ترننه غاښه ووځي ترننه غره اوږي سوکه
سوکه د چرسک په تړلو د کلي نراو بنځه ټول خبر شو او
هم د چرسک مور او پلار

بختیالی سهار وختي ولي جامي پتکي . سدري ورکړه
رمضان ماجت (جومات) ته لاړ.

بختیالی ژر ژر خپل لمونځ وکړو ماشومان هم را وینښ شو
په بستره کې یو ، بل ته خپل په نکړیڅو سره لاسونه ښکاره
کول.

دې تودې (گرمې) اوبه ، یو لوي تال راواخیستو پر خپله
لور یې ریغ کړو.

زړینې ته را پورته شه زه دي د (انا) سر ور پرېولم ته به
اوبه پر اچوې زړینه له څه ځنډه وروسته راپورته شوه لاس
یې له نکړیڅو پرېولو.

خپلو سرو لاسونو ته یې کتل چې اوبه یې په لاس ورکړې
دې خپله خواښې په غږ کې راپورته کړه وړوکې لور یې
اوبه پر تویولې سر یې ورپرېولی ښې پاکي جامې یې په
واغوستې شا وخوا یې بالنستونه ورکړو کښې یې نوله.

د خواښې تر خوله یې د لفظونه دا یې را وتو چې هسي دا
په پوهېده "رمضان چېرې دی" مورې هغه ماجت ته تللی دی
نن د لوی اختر ورځ ده .

چي د بختيالی او خوانبې خبري ختمبدي درمضان توخي
شودننه راغلی د مور ږ منخلي سر، پاكو جامو ډ پر خوند
ورکړو دا هڅه يې وکړه چي د خوانبې په حق راسته نږور په
غېږ کي تېنگه ونيسي پر تندي يې مچ کړي خوداسي يې
ونه کړو خپل واره يې په سترگو شو.

د خپلې له کنبو سره سم يې پر مور غېږ وگرځوله مورې
د اختر دي مبارک شه.

بختيالی ته يې مخ ورو وروو بښځې "د اختر دي مبارک شه"
له زرينې سره يې په لاس د اختر مبارکي وکړه
خپل واره واره زامن يې په غېږ کې پر يو، بل ځنگانه
کښنول بختيالی پياله ور ډکه کړه.

رمضان له ورې خدا سره سره په خواږه نظر ور کتل "بښځې
چای خو مې په ماجت کې وخورې"

بختيالی چي په نکريڅو سره لاس کې هگۍ ورمخته کړه.
ته دا پياله درپورته کړه يوه هگۍ به هم ورسره وخورې."
رمضان چي يې هگۍ له لاسه نيوه "بښځې هگۍ دا هلکانو
(ماشومانو) ته ورکړه." ماشومانو په يو ږغ وويل بابا مات
يې راکړه، بابا ماته يې راکړه

رمضان چي هگۍ سپينه کړه نيمه يې يوه نيمه يې بل ته
ورکړه که يې څه هم مور هسي خوله خوځوله دوی ورسره
پوهېدو چي دا وای.

"رمضان زويه اخترې خو به دي کړې وي که څه هم د
په غوږ ښه نه اورېدو رمضان يې غوږ ته خوله ورنزد

کره ، نه موري اختری له څه دی چې د اختري روپۍ وای ته
به دلته په بستره کې ناروغه راته پروته وې "رمضان بیاد
مور په خبره له څو واړه پس پوه شو "زویه له یو چابۀ دی
په پورکاوؤ"

رمضان موري "اوس خو بهخي له پورو د سر تر ښکره شوم
څوک پورنه راکوي" دلته یې له توخي کولو سره سا سمه
شوه په اوله خبره یې پوه شو.

"زویه چې بختیالی راته وویل موري نن د لوي اختر ورځ
ده ، زړه مې ډېر ښه شوو چې نن به پر وور پخه (ښه)
وخورې د خولې خوند به دي په ښه شي هغه ته وای اختری
مې نه دی کړی ، خبر گاوندیان به برخه راوړي په هغه کي
به دینې خاشه وي بختیالی لوري چې رایې وړه په مالگه
یې ښه تروه کره د خولې خوند به مې لږ په سم شي"
رمضان نور څه کولای شو بس (اوف) به یې کړو ، د مور به
یې وارنه وو لوري یو چا برخه نه راوړه؟.

بختیالی "نه موري چې رایې وړي زه یې دستي در پخوم"
ته بې غمه شه د گاوندیانو برخې وځنډې دې (ناوخته) شوې
دوی د مور پوښتنو دومره سترې کړو چې اخیر یې په
لویه بیره په ژړا شروع وکړه.

بختیالی ورنژدې شوه "سریه په ژړا یې سرته سره ورځي ،
داسي به وکړو ، چرگ خولو هغه به ور حلال کړو (ښه) به
یې پر وور ور پخه کړو دایې په خوند څه پوهېږي؟"

رمضان د بختيالی پنه خبرو لږ ډاډه شو سترگې يې له اوبښكو پاكي كړې زرينه ته يې اشاره وكړه دواړه سوكه وو تو پلار او لور دواړه په چرگ پسي خغاستو. بختيالی خواښې ته ناسته وه، د همسايه ماشوم برخه راوړه. بختيالی ته يې وويل "تروري (ينه) هم پكښې ده مور مې ويل دا به پر وور پخه كړي، دوی اختري نه دی كړی، زړه به يې ورته كېږي" دې هغه برخه راوړه زر زر يې وور بل كړی پر (ينه) يې مالگه واچوله پر وور يې كښېښوله هغې ته ناسته وه، لور و مېړه يې له خوا او خاطره وتلي (هېرشوي) وو، چې د لور يې چغې شوې دا ورولاړه شوه د سراي تردروازې ورتله لور يې دروازې ته را ورسېده پرونی يې په لاس كې وو په ژړا كې بېرته وگرځېده هله مورې بابا (خا) ته ولويدو دې هم ورسره چغې كړې دواړه (خا) ته په خغاسته ورغلې هغه د وختونو زاړه (خا) ته، هغه (خا) چې د ياغي شنو كوترو د اوسېدو ځای وو، ترهغه د (خا) پر غاړه لېونۍ گرځېدې.

ترڅو چې كليوال يو يور اتلو د چالاس په وينو سره، د چا په وينو سره چاره په لاس كې، چا د يو پر توگ برسېره بل اغوستی، د چا برخې په لاس كې كه هرڅو يو له بله پوښتنه وكړه چې څه ډول (خا) ته ولويدو له (خا) يې څه غوښت؟ يوه زرينه خبره وه هغه په چغو سر وه لكه لېونۍ پر (خا) چار پېره گرځېده چې كليوالو د شنو ياغي كوترو همسايه رمضان مېرزا وكنو ماجت ته يې يو وړی يو غټو كی زوی ورسره لاړ.

دا او لور کور ته راغلي خون له دوده (لوگي) داسي ډکه وه چې
بېخي سترگو ديدنه کاؤ، ورر کي زوی يې ژړل دې هغه را
پورته کړی په غېږ کې يې نيولی وو، اوبسکې يې په ماشوم
کې توييدې لور يې د خوني د وره پرده پورته کړه چې دود
(لوگي) کم شو دې خواښي ته وکتل تر خولۀ يې ځگونه راغلي
وو، دې ماشوم بېرته کښېښوی خواښي يې را پورته کړه خولۀ
يې ورپاکه کړه اوبۀ يې په خولۀ کې سوکه سوکه وراچولې
چې څه يې سا سمه شوه هغه (ينه) يې وپوله په خولۀ کې يې
ورکوله چې کله به يې سا سمه شوه د رمضان پوښتنه به يې
کوله دوی به ورته وويل مورې وتلی دی راځي. تر هغه ورځي
چې دا يې هم په رمضان پسي خاموشه کلي (هديرې) ته يوره.

بختیالی سهار وختي وور بل کسری وو، د نغري پر غاړه یوازي ناسته وه، خپلو ویدو ماشومانو ته یې کتل. سترگې یې له اوبښکو ډکې وې دا فکر یې کاو "چې نن به یې څوک را پورته کوي، اول خوبه یې پلار له ماجته راتله، یو یوه یې په ناز را پورته کاو".

زرینه له دباندي راغله "مورې! دینک کا کارا غلی". دینک په زرینه پسې لنډه پټه خونه را دننه شو، د نغري پر هغه بله غاړه کښېنستو.

دینک "بختیالی دا صلاح مې درسره کوله که ستا خوښه وي، زه به رپورټ وکړم".

بختیالی چې له چائینکې سر پورته کړ، بیرته یې پر کښېښودو، د خپل لاس بنگرې یې کښو ته کاکا، زمور رپورټ یوه مانا نلري، نه سړی وهل شوی دی نه ویشتل شوی، په (خا) کې لوېدی دی، دا پر دې زور ورو څوک اړوي چې تاسو وژلی دی".

دینک له چای پس اچولی نسوار تو کړه، نه زویه زه ودي ته هېران یم دومره لرې یې له کوره (خا) ته څنگه بوتلی؟

بختیالی چې د چای پیالی ډکې کړې، کنبلې بنگرې یې سره یو
خای کول "کاکا زرینه وایي چې مور له کوره ووتو د ملکداد د
چرسک نارې او اشارې یې وې چې هلته یو څوک پټه (څا) کې
ولويدو.

زه او بابک چې ورغلو، بابک (څا) ته سرور بنسکاره کړی ده له
شا پسي پورې واهه، کاکا زرینه مې پوه کړې ده چې پر خوله
لاس ونیسه او گوره، گوره چې دا خبره وچاته ونه کړې، پښتانه
وایي «تهز پټه تاخیله نه نیول کیږي» کار به له چله اخلو.
دینک چې پټه لاس کې خلی پټه وور کې غورزاوه زه خو وایم
رپورټ به ښه وي».

بختیالی پټه قهر او گونجې تندي وروکتل "کاکا خودرته ومې
ویل، له دې څه به کار پټه چل اخلو، نور وس خو زموږ نه پټه
رسیږي».

دینک ولاړ شو، خپل تور خیرن، خلاص شوی پټکی یې پر سر
پیچلی "سمه ده، لورې چې څنگه ستا خوښه ده، خو دا یوه خبره
یاد لره، پر ما چې دې هر بار پردی، زه هم پټه شپه تیاریم، هم پټه
ورځ».

چې دی ولاړېدو د بختیالی مور او پلار هم راغلو، مور یې دلې
پټه چغو شوه، پلار یې ماجت لار، پټه ماجت کې پر فاتحه چې
دعا وشوه، له دعا وروسته یې ملکداد ته مخ وړ واراوو،
پوښتنه یې ځینې وکړه "دا واقعہ څه وخت پېښه شوه، او ده له
(څا) د اختر پټه ورځ څه غوښت؟».

ملڪداد له بلې دعا وروسته چې خلگ رخصت شو زمادا شک
دی، دومره وختي چې (څا) ته ورغلی دی، د کوترو د نیولو
هڅه یې کوله، د ده غریب خو مور ناروغه وه، یو چا به ورته
ویلي وي چې د کوترو بنوروا یې نیمه ده.

ورځ یې پر فاتحه تېره شوه، ډوډی یې د ادم خان په کور کې
وخوړه، د ماخوستن له لمانځه چې راغلی، له بختیالی یې
پوښتنه وکړه "لورې! دا اوس څنگه پېښه شوې ده؟، ده د اختر
په ورځ له (څا) څه غوښت؟".

بختیالی چې یې بالنبت و څنگ ته کېښېښودی، کېښېسته ټوله
کیسه یې ورته وکړه.

دی هغه ډول ناست وو "لورې! زه څه چل وکړم؟، له ما خو یې
ورخونه یوړل:

بختیالی چې سترگې یې د مور پر خوا واړولې "بابا ته او
مورکې صبا خپل کورته لاړ شی. په کیسه کار مه لره. زه په
خپل کار پوهېږم، وماته ښه درک راکوي، تاسو کار مه په لری".
"لورې! په دې زه ښه پوهېږم. چې ته تر ما ښه پوهېږې، ځکه خو
تل له ځانه سره دا وایم، کاش! دا می لور نه زوی وای".
بختیالی: "یو خو ستا لاس نه په ښلې، بل زه پر دې ویرېږم
ماشومان را وژني".

دریم ماښام یې د مېړه میراث خور، ملڪداد کورته ورغلی
"بختیالی دا ماشومان در روان کړه، درڅه کورته. څه کوي چې
له دې ورو ماشومانو سره، په دې تورو دېوالونو کې ناسته یې

هلته به دي لږ له بنځو سره خوله پرې وي، لږ به دي پام په بله شي.

دي لرگي ته لاس کړو "وزه، ته چې د ماشومانو له غمه مړ کېدای، پلار به دي نه وروژلی."

ملکداد چې په غاښو کې نيولي د برېت وېنستان پرېښول "نه بختيالی، ته هسي بدگمانه شوې يې، گمان مه کوه، گمان د ايمان زيان دی."

دا ورولاړه شوه چې د لرگي واريې پر کاوه، دی ووتو. بختيالی چې خو ورځي پس ورغله سنگين ته "په ما خو ته خبر يې، مېړه مې مړ شو، بل سړی زه نه لرم، چې ستا فصل درپالي، دا فصل له يو مسلمان وراوله چې بيه يې کړي چې خومره مې حق جوړېدو هغه را کړه."

سنگين که څه هم غځېدلې پښې راټولې کړې. بېرته يې هم يوه پر هغه بله واپوله، را پورته نه شو.

بختيالی هم دا محسوسه کړه چې دی وايي زه هم يو سړی يم "سمه ده خورې، هغه ورځ ملکداد هم راغلی، دا ستا وراسه يې کوله."

بختيالی که څه هم د سنگين له خوا د پړوني څاک نيولی وو، بيا يې هم سنگين يوه سترگه لیده "نه نه وروړه، گوره چې ملکداد ته يې ور نه کړې."

سنگين چې د دي يوه ښکاره سترگه ته کتل "سمه ده خورې، زه به يو څوک پيدا کړم چې بيه مې کړي، ستا روپۍ به وروړ کور ته دروړي."

سنگین څو ورځي پس کورته ورغلی، لس زره روپۍ يې ور کړې "خوږې ستاسو فصل خو دريم پۀ څليرويشت زره بيه کړي، پۀ څليرويشت زره کي ستا دريمه، اته زره کېده، ما لس زره در کړې".

بختیالی هغه روپۍ ورنیولې "وروره کور دې ودان".

څلور میاشتي يې پۀ دې تورو دېوالونو کې پۀ دې تیرې کړې چې دا راز ځان ته معلوم کړم، د پنځمې میاشتي پۀ اوله شپۀ څلور، پنځۀ سپين ږيري، يو د کلې مولوي صاحب راغلوؤ، له روغپه پس مولوي صاحب له جيبۀ تسبي را وکښې، تسبي يې بيرته و جيب ته کړې چې پۀ خبرو يې داسې شروع وکړه

"بختیالی شکر دی موږ خدای مسلمانان پيدا کړي يو، مسلمانان چې دي تر دې ټولو انسانانو افضله دي، هغه پۀ دې چې پۀ دين د اسلام دي اوس به د مطلب خبرې وکړو، بختیالی زموږ پۀ مذهب کې داسې دي چې کومه ښځه د مړوښۍ وي، هغه ښځه به ضرور مېړه کوي، موږ د دې د پاره راغلي يو چې خپلې غاړې خلاصې کړو".

بختیالی چې پر خپل ويده زوی کالی سماوو "مولوي صهب! تاسو ته دي خدای خبر در کړي، دا ښۀ شو چې تاسو راغلاست، زۀ مو پوه کړم، اوس به مېړه ضرور کوم، يو خو به ځان له عذابۀ خلاص کړم بل به مې ماشومان را ساتي، خو يو څو ورځي به وماته مهلت را کوی چې زۀ سوچ وکړم، څوک زما د پاره ښۀ دی، هر څوک چې زما خوښ شو، زۀ به درته ووايم، له هغه سره به نکاح را وتری".

مولوي صاحب چي دوباره راکنلې تسپې جېب ته اچولې "بختیالی! ته پرېدي خلگ خه کوي. دا خپل ميراث خوار دي يې واده خوان زوی ناست دی، هغه وکړه، روپي ورسره ډېرې دي، د هيخ کمی به ورسره نه وي".

بختیالی چې سرکښته خړولی وو، د نغري پرغاړه يې پټه واړه خلي ليکې کښلې "نه مولوي صاحب دا سپی خو بېخي نه کوم، دا زما د مېړه قاتل دی".

مولوي چې لاس سره مروړل "بختیالی نخرې مه کوه، دا سپی دي خدای قریب کړی دی".

بختیالی چې پټه لاس کې وړه لښته، پټه جار کې وغورځوله "مولوي صاحب! نه يې کوم چې پر سر يې را وتړی لاهم".

مولوي صاحب چې مخ مجو(مجید) ته ور وراوو "بختیالی ستا خوښه ده، ملکداد خو هم ښه در معلوم دی، که يې په رضا زوی نه کوي، سبا دي په زور پټه کوي".

بختیالی چې مخ يې ماشومانو ته وراوو "مولوي صاحب! پښتانه متل کوي، وايي «پر لمانځه مي ودروي ته، وايي به يې څوک».

مولوي چې پر ږيره لاس تېراوو، سترگې يې پټه بختیالی کې وې "بختیالی مور سوال درته کوو، مه خان يې شرمی ته جوړه وه، مه دی، سبا که بدنامه شوې، بدنامي خودي د ده ده".

له دې خبرې سره سم ولاړ هم شو، د سرای تر دروازه ووتو. بختیالی هم پټه او سوکه، سوکه پټه لڅو پښو ورغله، د سرای

په دروازه کې، و یونیم گز دېوال ته پټه ودرېده، دوی سره
رېغېدو، خبره مجو (مجید) اکا کوله:۔

مولوي صاحب دا خبره لکه چې رېښتیا ده چې دا سړی د
ملکداد زوی وژلی دی:۔

مولوي صاحب "هو مجو په دې کې شک نشته، وماته په خپله
ملکداد وویل:۔

مجید اکا "مولوي صاحب! بیا خو پکار ده چې موږ په دې خپلو
پیرو کې توکړو چې پر نیمه شپه، د وړو یتیمانو په کور کې
ناست یو، ومور ته یې سوالونه او زاری کوو چې ته و یتیمانو
ته د پلار قاتل ور پلار کړه:۔

مولوي صاحب "مجو موږ خو یې د را روان وخت غم کوو، موږ
وايو چې سره میراث خواره دي، گوندي دا خبره ورکه شي، په
را روان وخت کې به بیا گزگ نه کوي:۔

مجو ما هم اول داسې محسوسوله چې بختيالی نه ده خبره،
لکه څنگه چې په سره سینه رېغېدم، مجو که څه هم زه غلط وم
چې بختيالی نه ده خبره:۔

مولوي خیر دی خبره دي وي، پرېږدی چې څو شپې نخرې
وکړي بیا به خوشاله وي، د ملکداد زوی به کوي:۔

مجو ته خو خبر یې، د ملکداد تر مخ دېر لوی، لوی سړی نه
ئې رېغېدای، بختيالی خو هم څه بالښته نه ده:۔

مجید اکا: "مولوي صاحب! کومه بالښته؟"

مولوي صاحب "ولي نه دي دي اورېدلي ..."

قام دېرېر دی دلسته نسته پرتا جنگ کوي بالښته

ماڻيگروهي لمر ٽانگه پر تابلنسته جنگبده
لچ بي مات وي دا ورغبنسته ترمرو بهه وه بالنسته.
دي غارو و بختيالي ته دومره حوصله ور ڪرڻ چي راغله پر
بستره داسي و غخبده، لکه له دي سره چي هيڻ هم نه وي شوي،
تر سهاره پڻ خواره خوب ويده وه، سهار چي را پورته شوه،
سترگي بي رني وي، داسي بي محسوسوله لکه دا چي بالنسته
وي.

خوشبې پس چې بختیالی یو سهار را پورته شوه، د پلار د کور سودا ورولاړه شوه، مرغسن وو (نری وریخ) چې د کورد خونې دروازه یې کولف کړه، راووته د خپلو ماشومانو تر غوږو یې ځادرونه ووتل، روانه شوه. پۀ لارې چې څه لاره اسمان ته یې وکتل، وریخې بنۀ ځان سره ورکړی وو.

یو ځل یې لا دا اراده وکړه چې بهرته وگرځه، نن ورځ سرپچنه ده (سړوکې) بیا یې توکل کړی ماشومان یې پۀ مخه کړو، روانه شوه.

غټوکی لور او زوی یې بنۀ وو، هغه ډېر ورکې وروردوی پۀ غېږ کې یواریوه بیا بل اخیستو، هغه لږ غټوکی دې پۀ غېږ کې اخیستی وو.

یو وخت چې یې پر پښو روان کړی، لورکې یې ترلاس نیولې وو، د بختیالی ورپام شو، کمیس یې پۀ غاړه وو، پرتوگ یې نه وو.

دلارې پۀ منځ کې کښېنستو، غوټه یې خلاصه کړه، دلته یې پرتوگ پۀ ورپۀ پښو کړی، سوکه، سوکه د ماشومانو پۀ تگ ورسره روانه وه، ماپښین به وو چې پراخ راغه یې پۀ سوکه، سوکه تگ پرېکړی، د غره لمنې ته ورسېدو، د انا گیانو پر چینه کښېنستو، غوټه یې خلاصه کړه، دودې یې

راواخیسته، پیاز بی سپین کری، دودی بی پوری
 و خوره، ماشومان او خان بی په لپو اوبه کرو، هم بی د
 ماپننن لمونخ وکری بی بی مخه وکړه.

اوس نو د بابا کور ډیر لرې نه وو، په تلو، تلو کې د ما
 شومانو و دې ته پام شو، ناره به بی کړه، له هغې خوا به په
 دره کې ددوی ښخ بهرته راغبرگ شو.

دا رنگه روان وو، د بابا وکورت یو مغزی (لورپه او کړه لاره)
 پاته وه، مېده، مېده، مېده شاخوکی هم شروع شو.

په مغزی ورو او بستو، د بابا کیږدی بی وپېژندله، چي ولاړه
 وه، ډیر بی زړه ښه شو چې مېلن (د کوچیانو کلی) ته لا په کډه
 نه وه تللی.

د بختیالی د ورې خورکی زرکې چې دوی په سترگو شو،
 نارې بی کړې "مورې! خورکی راغله".

مور بی مخ له وراغله، لاس بی په اوږو وو، پر بختیالی بی
 غېږ وگرځوله، کور ته چې ورغلو مور بی تبخی واپوو،
 دستي بی چای پنځې کړې، مور چې بی چائینکه را کوزوله
 "بختیالی! دا ماشومان به دې په یخ وژلي وي، وار به دي
 کاوؤ، چې ورځ توده شوې وایي بیا به راغلې وې".

بختیالی چې په خپلو تودو لاسو کې د ماشوم لاس نیولي وو
 "مورې! بس تر وس مې تېره شوه، نور مې نه شو خغملای".

دوی ته بی چای وراوړلې، دوی چای خښلې، مور بی ښې
 نورې او سپینې غوښې په کټو کې واچولې.

مانڻام ته پيءُ بابا هم راغلی مہر پيءُ وڇڪولي، پيءُ سڀ پيءُ
دڻه کڙي۔

له روغبره وروسته پيءُ مور ٻنہ غتہ کاسه، وڙه ڊوڊي ور
واروله، پيءُ بله کاسه کڙي پيءُ، ٻني توري او سڀني غوٺي۔ د
ڊي سترې ماشومان چي پيءُ تورو سڀنيو مارا شو، خوب
ورغلي۔

مور پيءُ وتولو ته خاي ور هوار کڙي، يو يو پيءُ تر لاس
نيو، خاي ته پيءُ ٻيول۔

له هغه وروسته پيءُ خراغ کڙي تهل ختم شو، بابا پيءُ بالنست ته
پروت وو، د اور پيءُ رنا کڙي ڊي ليدو چي ڊي ٽڪي ڇاڪ پيءُ
خولہ او برتو پوري منبلي۔

له ڊي خبري سره سم را پورته هم شو "لوري! دا ڊپر وخت
ٻار ته نءُ ٽلي، ڇڪه تهل نشته۔"

پيءُ خبرو، خبرو کڙي بيا ڊي ته راغلي "بختيالي! دا خبره
خومره حقيقت لري، ستا مہر ڊي خلگو وڙلي دي، لوري که
رينتيا ووايم، زما اوس هم يقين نءُ راخي۔"

بختيالي چي سترگي له مورہ ڊه ته، ور وارولي "هو بابا
زرينه ورسره وه، هغي پيءُ خپلو سترگو ليدلي دي۔"

بابا "دا ته ڇه وايي؟ لوري هغه ورڇ خو هم تا دغه وويل، خو
زما يقين نءُ پراتلو۔"

بختيالي "ڊو کيس پيءُ دي بابا، يوه خودا چي ما پيءُ زوي د
اوبورگو پيءُ لار کڙي وتاره بل پيءُ زما له مہر ڊي ڇڪه غوٺي۔"

بابا: "ستا د مہرہ مخکھ خہ غواری؟، هغه خو بیہ وماتہ راکرې ده".

بختیالی: "بابا پټه کلې کې زموږ د یوه سرای مخکھ نډه، دا مخکھ ډېر اوږده او وساره لري، دده د مخکې پټه میان کې ده، دده مخکھ بیہ سره پرېکړې ده، ده دا غوښتو چې دا زموږ مخکھ دخان کړي، وموږ ته د دې پټه بدل کې بله مخکھ راکړي".

پټه خو، خو واره بیہ خلگ ورته راولېږل، خو ده سودا نډه ورسره کوله.

زوی بیہ بیا چرسک، غل او بدره دی، دا خو کاله پټه جبل کې وو، چې راخلاص شو بیا بیہ دا حرکتونه کول.

ټوله کیسه بیہ بابا ته زېږ و زور وکړه.

بابا بیہ پټکی پر سر کړی، د ولاړېدو هڅه بیہ کوله "خوږې دا دی مخ لکه د سبب کښته. (ټوکه بیہ پرې وکړه) خو مخ به دې وربکاره کاوؤ، چرسک شی وو، هغه د وربندارې پټه عزت خه خبر دی. چې ستا مخ بیہ لیدلی وای، بله ورځ بیہ پټه خدای که ستا پټه خوا کتلي هم وای.

ده خو دې قد و قامت، بناهسته تگ خوښ شوی دی.

بختیالی د بابا و مخ ته کتل "ملامته یم، مور خواری پټه خو، خو واره راته وویل، دا مخ مټ پټوه، دا مخ پټول به دې یو ورځ پټه یوه لویه بلا واره وي".

بابا چې څادر اغوستو: "سم يې درته ويلى دي" پښتنو کله کلا گاني درلودې؟، کله يې ښځې په پردو کې نغښتې؟، لکه دا اوس چې مورې کوچيان يو.

ټول پښتانه دا ډول ازاد خلگ وو، داسې ازاد ژوند يې وو لکه دا مورې، د اکثرو کيږدۍ وې يا يوه، يوه خونه، چې چا، چار دېوالي پېژندله نه، دا زموږ په ډول يې ښځو کارونه کول، دا بېخي لږ وخت کېږي چې په ښځو يې مخ پټول او پرده کوي، پر کورو يې چار دېوالۍ شروع کړې.

خو اوس يې لا د ډېرو کورو چار دېوالۍ نشته، خونې يې ته په خپلو سترگو وينې.

لورې! زه اوس څه وکړم؟"

بختيالی چې يې خپلې سمولې "بابا ته هيڅ هم مه کوه، مه په دې کيسه سر خلاصه وه، مه کار په لره، نه ستا لاس په نښلي، زه پوه شوم او زما کار.

ته ځان داسې واچوه چې زه بېخي په هيڅ هم نه يم خبر." شپه ډېره تېره وه، سهار نژدې وو چې دوی ويده شو.

سهار چې بابا له مېږو سره ولاړ، مور يې اوبو ته.

دې صندوق خلاص کړی، د هغه سړي او بابا عکسونه يې را واخيستو، پکښې ويې کتل، هغه عکس يې پيدا کړی، چې له شاپه شنه قلم يو څه پر ليکلې وو.

ورځ تېره شوه، شپه راغله، بابا ته يې وويل "زه سبا کور ته ځم، ته يې غمه شه، که چېرې پر ما يو تکليف راتلو، زه به ضرورتاته حال درکوم."

بابا پنځه زره روپۍ ورکړې "دا به یو شی پټه واخلي ، یو مږ
در کوم ، ته خو بې اوس له ځانه سره نه شي بيولای بیا به بې
زه یاشمک (شمس) ورور درولي ، ماشومانو ته به بې حلال
کړې".

سهار لمر تر اوورو را وتلی وو ، چې له بابا او مورکۍ بې
رخصت راواخيست ، د کور پټه لور راروانه شوه .

ماڅيگر غټ وو ، لمر و غرسره ورتلو چې را ورسېده چې دې
وور بلاوو ، بستري بې هوارولې ، تياره ماښام شو .
ماشومانو ته بې د مور ور کړې ، پخې غوښې او ډوډۍ
ورکړه ، ستري ماشومان بې يو ، يو ويډېدو ، اخير دا هم ويده
شوه .

دویم وار بیا هغه څو سپین بږیري او مولوي صاحب
چې یو مجواکاپکې نه وو، داسې وخت ورغلو چې د
بختیالی غټو کي ماشومان ویده وو.

یوه دا، وروکي زوی په دې ډول ناست چې د وړو کي زوی سر
یې پر ځنگانه یبسی وو، ځنگون یې بنوراوو، الله الله یې
ورته کول "الله کوټ لئو دلته مۀ راځه گیدو، لالی ویده دی
په خوبو".

د مولوي صاحب د خونې په بنده دروازه کې ریغ شو
"بختیالی تا او ماشومان خو ویده نه یاست؟".

دې یو گهری غوړ ګرار کړی، دویم واری یې ریغ وپېژندلی له
"نه" سره سمه ورغله، دروازه یې خلاصه کړه.

د مولوي صاحب له مخه یې ویده ماشوم واخیست، دوی پر
هغه ځای کښېنستلو.

له حال احواله پس، مولوي صاحب پر بږیره لاس تېراوو، په
خونه کې یې شا و خوا سره کتل، په دې چې دا نسخه دومره
دلاوره بږیري، داسي خوبه نه وي چې یو څوک په دې خونه
کې ورسره ویدېږي.

بیا بی پنه نصیحت کولو شروع و کره ، پنه نصیحت کولو ،
کولو کپی بی یاد نکاح خبره وریاده کره .

بختیالی مخ ورو وراوو ، لاس بی له خولی واخیستو "دی خو
به شرم نه لری له خدایه به نه وپربری ، تاسو خو له خدایه
ووپربری ، د خدای جواب به خنگه وکری ؟ چې دیوه ظالم
ملکداد جواب نه لری ، خدای به دا پوښتنه نه کری درخه
وه چې دې کونډې او ورو یتیمانو ، په دې تورو دپوالو کپی
پنځه ، شپږ میاشتی تبری کری ، تاسو بی یوه هم پوښتنه
وکره ؟"

مولوی صاحب جیب ته لاس کری تسبی بی راکنسی "هو
بختیالی ملامت یو"

نن د بختیالی سترگې له خپلو ماشومانو نه راوښتی
"مولوی صاحب ! که تاسو راشی که نه شی ، پر ما داشپه و
ورخ هغه رنگه تبری ، ژروي مې دا خای چې خنگه په دې
دومره کلې کې یو سنت وهلی نشته چې راشی د دې ورو
ماشومانو حال وکړي چې څه حال مودی ، یو څه په کور کې
لری که نه یا خوناروغه نه یاست ، دیو ظالم له وبری ټولو
سترگې پتی کړې دي ، څو میاشتی وشوې چې زه او دا واره
په دې سرای کې شپې او ورځې تیره وو ، بیا چې وارده
شی ، نه له دې خپلو سپینو ږیرو شرمبری ، نه له ما ، نه د دې
ورو یتیمانو له حقه وبری .

تاسو که نه له خدایه وپربری ، نه د ماشومانو له ازاره ، زه هم
دمهړه هم د یتیمانو له حقه وپربرم ، دا منم چې زه یوه ښځه یم

، هیخ مې هم پټه وس نه دي پوره ، دا به وکړم ، مرگی به قبول کړم ، یتیمانو ته به د پلار قاتل نه کړم ور پلار .
نورو سپین زیرو سوالونه بس کړو ، خاموشه شول .
خود مولوي خوله نه سره ورتله .

مولوي صاحب : "ته له ونې یې چې د وړې نجلی خبرې مني ؟"

بختیالی اخیر خبره داسې ور خلاصه کړه .

"مولوي صاحب ! دا خوبه وخت ثابته کړي چې زه له ونې یم که تاسو بې لارې ، پټه دې سر خلاص کړی ، چې پر دنیا نر ودرېږي پټه خدای که ماد ملکداد زوی وکړی ."

دوی هم یوه ، یوه غاړې تازه کړې ، خپل ، خپل (خادرونه) یې وخنډل ، ولاړ شول ، شپه تېره شوه .

سهار ملکداد پټه خپله ورغلی "بختیالی زه سوال درته کوم ، داسې وکړه دا زما زوی وکړه ، ته یې ډېره خوښه یې ."

د بختیالی باری (جارو) پټه لاس کې وو ، د خونې ومخته پټه سرای کې ناسته وه ، نه یې یوه کړه او نه بله

"ستا زوی نه کوم چې پر سر یې را وترې لاهم ، دانېکي وکړه ، مال له دې خپلو ماشومانو سره پرېږده ، زه له مېړه بېزاره یم ، نه مېړه کوم ، نه یې شوق لرم ."

ملکداد چې پټه دې پوه شو چې بنځه یوه خوانه کوي ، نو یې له خولې لاس واخیستو

"ستا څه خیال دی ، ما چې دې مېړه دومره پټه هنر وژلای شو ، نو دا ماشومان دې هم یو ، یو داسې پټه هنر وژلای شم ."

یوه خوبه دې داده چې دا ماشومان دي يو، يو داسې په هنر
در مړه کړم لکه مېړه، بله دا چې زما زوی په خوشالي وکړې
زه د زوی پر غم نه يم، پر دې يم چې ته زما زوی وکړې، که
دې سبا زامن لوی شي هم، دا شک به يې نه راځي چې زموږ
پلار ده يا دده زوی وژلی دی.

بختیالی چې دده خبرې واورېدلې، باری په لاس کې حقه
جېرانه شوه او سوچونو واخيسته.

"يو خو يې زما مېړه رامې کړی او په ډاگه يې مني هم، بيا دا
سرزوری، د ماشومانو د وژلو تر وخت له مخه خبرتيا هم
راکوي له دې زوی مېرې څخه به په چل کار اخلم."

له څه خاموشي پس يې ډېر په عاجزي وويل
"سمه ده، دوي شپې مهلت راکړه."

ملکداد "دوي نه، درې ورځې مهلت درکوم."
له خان سره يې واړه، واړه خندل، ولاړ شو.

دا په دغه شپه د دينک کور ته ورغله، ټوله کيسه يې ورته
وکړه او هغه عکس يې ورکړی پر کوم چې ايلېريس ليکلی
وو.

دينک په هغه سهار وختي ملکداد ته ورغلی "زما بسڅه
ناروغه ده، که دې يو زردوه روپۍ راکړې، ډاکتر ته يې
وړم."

ملکداد خندل چې روپۍ يې ورکولې "هلکه داد يار
بسڅه خو دې پوه کړه، که در څخه مني چې دا زما زوی
وکړي."

دەبێ لە لاسەروپی نیوی "سمە دە، تە فکرمە کوه چێ زە
لە هەغە خواراشم."

دی پە دروازە کە و لاروو، د بختیالی د کورپە خوا بێ کتل
"مانبام تە بە راخێ؟"

دە هەم د بختیالی د کورپە لور سترگێ و و وارولێ، پە زەرە
کێ بێ پە خپل کردار خندل "نە دوێ شپێ پر هەغە خوا کوم، د
لورمێ اوس کال وشو، نە زەرە و رغلی یم نە بێ مور، دوێ
شپێ لە لور سرە کوم."

دە بێر تە مخ د دینک پە خوا واراوو، کت، کت و بێ خندل
"هەلکە دینکە دوێ و رخێ پس خوبە یا نوره و ی یا نسکوره."
دینک روان شو، خپله بنسخه بێ ڤاکتر تە بوتله، د شپێ
بختیالی خپله غوتە تیاره کړه، خو واره ووتە، شا و خوا بێ
وکتل، شوک نە وو، نە د چارغ وو.

خپل ماشومان بێ پوه کړو "کە چیري توخه در تله، پر خوله
لاس نیسی."

خان بێ بنه مطمئینه کړی، ماشومان بێ تر لاس و نیول، د
دېوال له سایې سره، د خور لسم د سپوږمۍ پە رنا کێ بې ډېر
په چتکي گامونه بنودل چې سپوږمۍ به پە و ورو کێ پته
شوه، د دې به سا سمه شوه، لکه چې وایي "اوبو اخیستی
خگ تە هم لاس اچوي."

یو وخت بې شرنگی تر غوربشو چې تر شا بې وکتل، سپی و
سپي وو، مېږوی بې کنبلی وو، د غارې خنخیر او مېږوی
بې شرنگی کاوؤ.

د دې کله وېرې نغ تر خولۀ نه وتو بیا یې هم دا هڅه کوله
چې لوتې ور غورزوي، سپی وگرځي.

د محمد دین د انارو تر باغه، په باغ کې څه تگ مشکل وو،
د وښو او بوټو په وجه، ځکه څه وځنډېده.

چې دا ور ورسېده، دینک د موټر ډرائیور ډېر ستړی کړی
وو، په څه شوه، څه شوه هغه ستا ښځه.

دی نه وې، ته ما په یو بلا وخورې.

چې بختیالی و ماشومان ور ورسېدو، پر ډرائیور د اختر
ورځ شوه.

دومره په تازیله یې موټر روان کړی لکه یو څوک چې دی
ویني، ور پسې وي.

یو زوی یې په روان موټر کې، په سپي پسې تر شاکتل چې
سپي پاته شو.

ده په ژرغوني نغ وویل "مورې! زموږ سپي؟"

دې زوی پر مخ مچ کړو "زویه! دینک کا کاکا بیرته راځي،
کورت ته یې بیا یې".

په لارې هغه ښارگوتی راغلی، په کوم کې چې د دینک د لور
کور وو او هم موټر روان د دې ښارگوتی وو.

د لور کور یې له لارې وه بختیالی ته ور وښودی.

په تلو، تلو کې، و سهار ته نزدې یو بل ښارگوتی ته ور سېدو
دوی شپه په ناسته تېره کړه، ډرائیور ویده شو.

سهار چې یې لمنځونه وکړو، چای یې وڅښلې بیا یې مخه
و کړه، ماښپین قضا وو چې هغه ښار ته ور سېدو.

د دې ماشومان ډېر حېران ول چې دا بيا څه رنگه ځای دی ،
څومره ډېر موټران دي پکي چې کله يې د خړه ټانگه وليده
، نارې کړې "ادې ادې هله وې په خړه يې گادۍ پسې کړې ده
، سرې پکي ناست دي"

بل چې رکشه وليده ورته حېران و چې دا بيا څه رنگه شی دی
په درو پيو روان دی ، په ښار کې ماشومان روان وو ، دوی
ورته په سوچ کې وو چې دا خو يې زموږ رنگه کالي نه دي ،
لمن يې نسته ، تر شاد چا توره تېلۍ ده چا شنه تېلۍ چا
رنگ په رنگه لوتي ترلې وې ، دوی پوښتنه هم نه شوه کولی
چې دا څنگه شيان دي ، خوبس حېران دريان يې يو بل خوا
ته کتل .

د رايو رپه ښار کې يې يو چا ته هغه ايډريس ورنښکاره
کړی ، هغه داسې وويل "سيده ورځی ، تر هغه وخته چا ته مه
درېږئ ، تر څو چې يو لوی چوک در اځي ، پر چوک له يو چا
پوښتنه وکړی ، هغه به يې در وښايي ، ډېر مشهوره سرې دی
، هر څوک يې پېژني " پر چوک يې له يو چا پوښتنه وکړه ،
هغه يې دوکان ته لاس ونيوو

"هغه مخامخ دوکان يې دی "دينک ور کښته شو ، دوکان ته
ورغلی ، يو سپين ږيرې سرې ته يې هغه ايډريس ورنښکاره
کړی .

هغه چې ليکلي وليدل ، يو گړۍ په سوچ کې لار ، هم په هغه
سوچ کې يې کاغذ واړاوو چې عکس ته يې په غور وکتل ،

عڪس يي وپهڙندلي، پءُ سڀينو چشمو کي يي سترگي
 دينڪ ته ور وارولي، پءُ وره خدا کي
 ”وبخنه، بهخي ڊپر وخت تهر شوي دي، د تورڪاني د اينخر
 زوي يي؟“

ده چي د شاه جي و تڪو سڀينو وپنستانو ته ڪتل ”نه نه نوم
 مي دينڪ دي، صرف مي د اينخر لور او لمسيان تر تا پوري
 را وستل، ماته اجازه راکره، زه خم، د کرايي موتر مي
 راوستي دي.“

ده چشمي له سترگو لري کولي ”د خدای بنده، خو پءُ بس کي
 به را تلاست، دومره کرايه؟“

له ڊپره سته پس، شاه جي رخصت ور ڪرو.

دينڪ روان شو، پر شايي ورو ڪتل ”د خدای پءُ امان، نوره
 کيسه به بيا بختيالی درته وکري.“

بختيالی او ماشومان يي د دوکان مخته ڪنسته ڪرو، دي
 روان شو، شاه جي له بختيالی سره روغبړ وڪر، د خپل
 همسايه رکشه يي را وغوڻسته، بختيالی او ماشومان يي
 ڪورته ولهرل.

ڪورته چي ورغلو، د رکشي والاد شاه جي بنهه پوهه ڪره
 چي ”داد شاه جي مهلمانءُ دي، بهخي له لري راغلي دي،
 بايد بنهه خدمت يي وکري.“

د شاه جي بنهه جيينه پءُ پڻستو پويده، خو ويلاي يي بنهه
 شوه، پءُ هر زحمت يي بختيالی پءُ خبرو پوهوله يا پوهيده.
 جيينه د بختيالی او ماشومانو ته ڊپره حبرانه وه.

حيرانه پٽ ڏي وه ڇي ڏي پڻسٽني ڏهر ڀي ليدل ڀي وڀ ، ڊ ڀنار ڻٺ
، ڊ غرنو .

ڊ ڊي اور ڊو ڄامو او لڙلو ماشومانو ته به خود حيرانه وه ،
ڇي ڻٺ ڀي ڊاسي ڄامه ليدل ڀي وه ، ڻٺ ڀي ڊاسي لڙلي ماشومان
، ماڻنام شاه جي هم راغلي ، له بختيالي ڀي ڀنه ڊ ڪور ، بابا
او ٽولو پوڻسٽنه بيا وڪڙه .

له ڊوڙي خور لو پس ، شاه جي لاس پٽ ڊسما ل ڀاڪول ويي
خندل "بختيالي لوري ! ڪه ستا پٽ ياد وي ڇي ستا بابا به
ويل ڇي يو متل ڊي (مور ڀهلمه له هوره پس پوڻسٽو) اوس
نو حال راڪڙه ، تٽ او ڀنار ته له ڊي وڙو ماشومانو سره راتلٽ ؟
بختيالي شاه جي ته مخامخ ناسته وه ، خپل لسٽوني ڀي ڊ
ڀڪي پٽ ڊول ڊگرمي پٽ وجه ڀنوراوو .

له هغه وخته ڀي ڪيسه شروع ڪڙه ڇي ڊي ورغلي ، ڊ ڊوي پٽ
ڪور ڪي اوسهڊه .

پٽ غره ڪي ڀي سروي ڪوله ، نقشي ڀي جوڙول ڀي ٽر دغه
ماڻنامه ڇي ڊا له شاه جي سره ، ڊ ڊه پٽ ڪور ڪي ناسته وه .
ڄيني ڊ ڊي ڊ ماشومانو خايونه هوار ڪڙو ، يو ، يو ويڊ بدل ،
ٽول ويڊه شول .

شاه جي ڪه خه هم ڊ بختيالي ومخ ته ڪتل ، خو سوچ ڀي پٽ
هغه تهر وخت او ڊ ڊي ڊ بابا پٽ ڪور ڪي وڙ .

ڀي ڀامه ڀي اوف ڪڙو ، ولاڙ شو ، پر لمانخه وڊر سڊو .
بختيالي ته ور پٽ ياد شو

”رينستيا، رينستيا، شاه جي چڙ به لمونڇ ڪاوڙ، يو خويي لاس پر نامه نٿو نيول او بل بي د خاورو تيڪي. مخته شوده.“

شاه جي چڙ لمونڇ وڪري بيا راغلي، جيني شني چاي راوڙي، پيالي بي وڙ ڪولي دٿ ڇنڀلي، بختيالي ته ڀڄندو ”زه او جينه پٺ دڙ ڪور ڪي دوه پٺ دوه يو، يو زوي لرو، هغه هم د واده او بچيانو خاوند دي، د ڇنگ پٺ سراي ڪي اوسي، يوه دي پٺ دڙ ده چڙ له مور سره پٺ دڙ سراي ڪي گله اوسي او بله خوبه دي دا ده چڙ دڙ ڪوڇي پٺ اخيره ڪي، زما خالي سراي دي، هغه در ڪرم، ته او خيل بچيان پڪنبي اوسي.“

بختيالي: ”ما ته هغه سراي راکه، بس زه او بچيان به پڪنبي اوسي.“

شاه جي دٻال ته نزدي شو، شا بي وهله ”سمه ده چڙ ڇنگه ته خوشاله بي، يو ڪار ته وڪڙه، ضروري هم دي، ڪه زخمونه جو روڙي، نو دا انتقام اڃستل له ذهنه ڇڻه وباسه، نور هر ڇٽه اسانه دي.“

شپه سهار ته نزدي وه چڙ دوي ٽول ويده سول.

بختيالي ته دا ڇٽه عجبه ٺڪار پده چڙ هلته بيخ وو. مور پٺه خونو ڪي ويددو او دلته بيا گرمي ده، د څلگو گرمي ڪيري.

”رينستيا، رينستيا، شاه جي چڙ به لمونڇ ڪاوڙ، يو خويي لاس پر نامه نٿو نيول او بل بي د خاورو تيڪي. مخته شوده.“

شاه جي چڙ لمونڇ وڪري بيا راغلي، جيني شني چاي راوڙي، پيالې بي وڙ ڪولې دٿ ڇنڀي، بختيالي ته ڀڄندو ”زه او جيئنه پٽ دڙ ڪور ڪي دوه پٽ دوه يو، يو زوي لرو، هغه هم د واده او بچيانو خاوند دي، د ڇنگ پٽ سراي ڪي اوسي، يوه دي پٽ دڙ ده چڙ له مور سره پٽ دڙ سراي ڪي گلهه اوسي او بله خوبه دي دا ده چڙ دڙ ڪوڇي پٽ اخيره ڪي، زما خالي سراي دي، هغه در ڪرم، ته او خپل بچيان پڪڻي اوسي.“

بختيالي: ”ما ته هغه سراي راکه، بس زه او بچيان به پڪڻي اوسو.“

شاه جي دٿ بهال ته نزدې شو، شا بي وهله ”سمه ده چڙ ڇنگه ته خوشاله بي، يو ڪار ته وڪه، ضروري هم دي، ڪه زخمونه جو روڙي، نو دا انتقام اڃستل له ذهنه ڇڻه وباسه، نور هر ڇه اسانه دي.“

شپه سهار ته نزدې وه چڙ دوي ٿول ويده سول.

بختيالي ته دا ڇه عجبه ٺڪار پده چڙ هلته بيخ وو. مور پٽ خونو ڪي ويددو او دلته بيا گرمي ده، د څلگو گرمي ڪيري.

که بيا موڊ ستاپه ځای کې يوه شپه هم وکړو، له موڊ سره روپي ډېرې دي، ته صرف و ما او زامنو ته لار ښودنه کوه، نور موډ له تاهيڅ هم نه غواړو“.

شاه جي ځاځان له ځان سره بوتلو، له بختيالی په پته يې د کور پر سامان، څه د ځان روپي ور کړې، سامان يې راوړو. بختيالی خپل کور سم کړو.

شپه يې د شاه جي په کور کې وکړه، په سبا له خپل کور ته دا او زامن بيا ده نوي کور ځاوندان شول.

يو څو ورځې دې و ماشومانو داسې محسوسوله، لکه خوب چې ويني، د ښار پوخ کور، د برق رڼا چې د شپې او ورځې بېخي فرق نه وو. مياشت تېره شوه.

يو سهار شاه جي دوکان ته تلو، د دوی پر کور ورغلو، له حال احوال کولو پس يې له بختيالی پوښتنه وکړه “د څه ضرورت خو نشته؟”

بختيالی چې د جامو له مينځلورا ولاړه شوې وه، خپل غړلی لستونی يې خوراوو “نه نه شاه صاحب، د هيڅ ضرورت نشته، که چيري د يو شي ضرورت پېښ شو، ضرور به درته وایم، پر دې که صلاح راکړې چې ځاځان پر يو کار ولگوو؟”

شاه جي چې لاس پر دېوال کښېښوو “ا خو ډېره ښه خبره ده، تاله ځاځانه پوښتنه کړې ده، دی کوم کار کولای شي يا يې کوم کار خوښ دی؟”

بختيالی جي هفتي وارهه وه "هسي بي پر يو کار ولگوه، پنه مزدوري کي کله دا وو جي دا کوم داننه کوم".
 شاه جي جي خپلي چشمي پنه سپين دسمال (جي يوه شنه ليکه هم پکنبي تيره شوې وه) پاکولي "نه نه داسي نه ده، خبرزه به سوچ پروکرم".

پنه دي بله ورخ شاه جي ورغلي، يو هلک بل ور سره وو، خاхан بي ور سره کرو "له دي هلکه سره لار شه، خو ورخي پنه بنسار کي تيره کره، هلکان به وويني، خو کخه کار کوي، خو کخه کار، جي کوم کار دي خو بن شو، وماته به ووايي، هغه کار به که خبر وو، پنه صلاح شروع کرو".

خاخان لارو، خو ورخي بي له هلکانو سره تيري کرې، چا گنجي، چا صدری، چا د پلاستيک لو تي، چا نسوار خرخول، چا کاغذونه ٽولول، چا خه او چا خه خرخول، پنه خو ورخي پس شاه جي له خاخانه پوښتنه وکره "کوم کار دي خو بن شو؟".

خاخان جي خپله خرچنه گوته پنه غابسو کنبه کنبهله "زما د پالش کار خو بن دي".

شاه جي يوه دوکان ته بوتلو، يو وروکي صندوق، برش او پالش سور او هم بي تور ورته رانيول.

خاخان جي له هغه دوکانه ووتو بيا بي ناره کره "پالش، پالش".
 د پالش کار بي شروع هم پنه دي کرو جي ده ته دا نارې ډپر خوند ورکاو، پالش، بوت پالش، يوسري خپلي خپلي ورکري "دارا پالش کره".

ده چي خپلي ور واخيستي، تر ډېره په سوچ كې ورته ورك وو. هغه پر يږغ كړو "هله ماشومه، زما كار دي، ټوله ورځ خوبه پردې ځای نه يم ناست".

ده د پالش ډبي خلاص كړو، پالش وركول يې شروع كړو. هغه پر يږغ كړو "هلکه يوار خو يې په اوبو صفا كړه".
 ځاځان چې د هغه سړي په خوا وركول وکتل "ټولې پريولم؟".
 هغه چې دده وركړې چپل په پښه كړو، وركول شو "نه نه، ستا اوله ورځ ده كه څنگه؟".

ځاځان چې په لاس كې يې د هغه سړي خپلي وه "هو".
 هغه زړه سواند سړي خپلي په خپله ورسره پالش كړې.
 بس كار يې له هم دې ځايه زده شوو، ورځ يې تر ماښامه په ښار كې تېره كړه، ماښام چې كورته ورغلی، شپېته روپۍ مزدووري يې كړې وه.

دا ډول سهار تلو، ماښام راتلو، روپۍ يې راوړلې، كله لږ كله ډېرې، يوه ورځ چې په ښار كې روان وو، نارې يې وهلې "پالش، بوټ پالش".

يو سړي ورناره كړه، دی ورغلی، هغه خپل بوتونه ورووكنسو "دا پالش كړه، ښه پالش وركړه، هسې يې په رنگه رنگه وه".
 چې په دوكان كې يې پمبه او جوړې بستري خرڅولې.
 دوه مزدوران يې دوكان تر مخ، پر پاخه سړك ناست وو، په بستره كې يې پمبه اچولې وه، په لرگو يې پكښې ټكوله.

دوکاندار له ده پوښتنه وکړه "ماشومه! داسې کور به نه وي در
 معلوم چې سپين سرې لري، زموږ کار ډېر دی، بستري به په
 مزدوري ورکوو، په کور کې به يې جوړوي."
 خاخان "هو يوه را معلومه ده، خو زه به حال وکړم."
 پوتونه پالش شو، خپلې پنځه روپۍ يې را واخيستې، روان
 شو، د دوکاندار بياله شايع شو "ماشومه! که يې چيري
 ماشين نه درلودی، مشين به هم موږ ورکړو."
 ماښام چې کورته راغلی، مور ته يې د دوکاندار کيسه وکړه
 ، مور يې ډېره خوشاله شوه
 له ډېرې خوشالۍ يې سر، سرتور کړی "شکر دی خدايه، زما خو
 دا خيال وو چې يې مېړه او بې خپلو د ژوند شپې او ورځي نه
 تېرېږي.

زويه دا خو ډېر ښه کار دی.

زه به کاره په کور کې ناسته يم، دا کار ځينې راوړه، ښه دی،
 يوه ما و د زرینې وخت پر تېروي، بل به مزدوري را کوي."
 خاخان سهار د دوکاندار ته ورغلی، يو مشين څلور، پنځه
 بستري يې ځينې راوړلې، ټول پر روزگار شول.
 ورځ تر هغه بله ټول په ښه رنگ کېدو، هم يې روپۍ پيدا کولې،
 دا ډول خاخان خپل پالش کاوه، مور ته يې بستري راوړلې،
 روپۍ چې به دوی تر ضرورت زياتېدې، هغه يې شاه جي ته ور
 کولې

يو ورځ خاخان د پالش صندوق په کونج کې کښېښوی "مورې!
 زه د پالش کار پرېږدم، په هټل کې کار شروع کوم."

بختیالی چي سترگي بي د پالش پئ صندوخ کي وي "زويه اد
هوٽل کار به گران وي، نه به بي شي کولاي".

خاхан بي کمبلي پرفرش و غخبندو،

"موري! خان به پري و گورم، که چيري گران وو، پري به بي
ردم، د پالش کار خوبيا هم شته".

بختیالی چي کمبله هواروله

"زويه! له شاه جي سره به مشوره وکړو".

خاхан چي را پورته شو، د کمبلي پئ لورروان وو "سمده
موري! سبابه زه شاه جي ته ورشم".

بختیالی چي د هوارې کمبلي و خنگ ته کښېنسته "نه نه زويه،
زه به خپله ورخم".

بختیالی سهار وختي د شاه جي کور ته ورغله چي خاхан

داسي وايي "ما پئ يو هوٽل کي کار موندلی دی، زه پئ هوٽل
کي کار کوم

ستاخنګه خوبه ده؟".

شاه جي چي يوه وړو کي کتابچه بي پئ لاس کي وه "کار دي کوي

بي کاره دي نه کښېني، گته دي نه راوري، خو کار دي نه
پربردي".

له دي ورخي خاхан پئ هوٽل کي کار شروع کړو، د هوٽل کار که

خه هم گران ووييا بي غرمه او ماښام ښي غوښي هم ورکولي.

په اوله ورخي چي د هوٽل مالک لمانځه ته لاړ، دی پر چوله ولاړ

وو چي چائينکه به پخه شوه، تويده، ده به له وار خطايي د خپا

سر، سپنکی خولی له سره را واخیسته. چائینکه به یی پئه
ونیوله، له چولې به یی را ویسته.

ډېره موده یی پئه هوتل کې کار وکړو، د هوتل مالک ډېر ځینې
خوشاله وو.

یوه ورځ خاخان نذراغلی، له هغې ورځې ورک هم شو، د هوتل
مالک به تل دا فکر کاوؤ چې "داڅه شو؟ حساب یی هم پاته
دی، نښې دی وړی".

کله چې د بختیالی دویم زوی محیب الله د اووه کلونو شو، شاه جي په سکول کې داخل کړی. یوڅه وخت یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بېولو، اوس نو هغه وخت نه وو چې محیب یې تر لاس نیولی، سکول ته یې بېولو.

یوه ورځ خاخان له وروره سره په دې وختي ووتو، چې په سکول کې یې څو کاله وشو، یوڅه زده کوي هم، که هسې ورځي وخت تېروي.

له استاده به یې پوښتنه وکړې بیا به خپل هوټل ته لاړ شې. له مور سره په کور کې زرینه او تر ټولو وړوکی ورور چې اوس د پنځو کلونو وو، حبیب الله پاته شو.

د بسترو دوکاندار خپل موټر راوستو، د دوی له کوره یې جوړې بستري وړلې، د موټر دتلو په وخت کې، حبیب له شاپه موټر ټال شو.

موټر چې د دوی له کوڅې بله کوڅه ته گرځېدو، حبیب له موټره ټوپ کړو، سر یې پر پاڅه سرک ولگېدو چې بېخي یې اندازه ویني یې له مات تندي څخه تلې چې اکثره خلکو ویل "یورگ یې پرې شوی دی".

د کوڅې په سر کې، د دوی همسایه هندو دوکاندار، په بل موټر کې واچاوو، هسپتال ته یې یو وړی.

خپل زوی یې بختیالی ته ولېږلو چې هسپتال ته دې راشي.
هغه د موټر والا دوکاندار چې (د دوی له کوره یې بستري
اخستي وې) څه تللی وو، له شایو سکوتر والا ورغلو "په
موټر دې له شایو ماشوم ټال وو، ولېدو".

هغه هم خپل موټر بېرته راغبرگ کړو، هسپتال ته ورغلی.
چې دی ورسېدو، رام داس خپله وینه په لېبارټري کې بدله
کړې وه، په بدل کې یې د ماشوم له وینې سره سمه وینه راوړې
ود

په دې وخت کې ترسیم مسیح هم راغلی چې هم د دوی
همسایه وو، هم یې په دې هسپتال کې د صفای ډیوتی کوله.
چې هغه وینه پر ختمېدو شوه، ډاکټر نارې کړې "یو ګوډی
وینه نوره هم پکار ده".

ترسیم چې د ډاکټر له را وتوسره سم ولاړ شو "رام داسه!
د دې ګروپ د وینې یو سړی وماته معلوم دی، زه یې
راولم".

رام داس ناست وو، د ولاړېدو هڅه یې کوله "ترسیمه! ستا
وینه به بدله کړو، دی نه وي هغه سړی رانه شي".

ترسیم روان وو، مخ یې پر شارا وړاوو "دستي یې راولم".

رام داس: "درسه را به نه شي، یابه پرځای نه وي".

ترسیم: "نه نه څنگه به نه راځي".

یو ګری وروسته ترسیم خپل ورور جهدي راوست، له هغه یې
وینه وکښه، چې و ماشوم ته دویم ګوډی وینه ور جاري کړل
شود.

شاه جي، بختیالی، اوڀا خان هم راورسپدو چي کله به بي
 وروکي زوی زگهروی شروع کړو، دا به بي اختياره ورولاړه
 شوه "جار، قربان مور د جار شه، مور دې صدقه شه، چي د
 خدای درباندي لورپري، مور خه کولای شي، جار خدای پاک
 دي دا خوږ درڅخه واخلي، جار خوږ دې پرکانو او بوتو شه
 ، خپلي لارې دي دوا شه."

له هره اه سره بي دا ويل، ورته ولاړه به وود

د ماشوم دوې شپي، دوې ورځې په هسپتال کې وشوې.
 د کوڅې نر او بنڅې راتلو سني، نه شيعه، نه عيسای او نه
 هندو پاته شو.

تول به په ورځ کې يوار راتلو، په هغه ساعت خاڅان لا هم نه
 وو.

د حبيب حالت بنه نه وو، گړي په گړي بي رنگ تغير خوړلو.
 بختیالی، ټوله شپه په ناستې ورته تېره کړله.

سهار له لمانځه وروسته چي بختیالی د زوی کتو له راغله
 چي گوري بي، حبيب هيڅ حرکت نه کوي. نارې بي کړې "هله
 ډاکټر صاحب! هله دا حبيب ولي نه بسوري؟"

نرسې په منډه ډاکټر راوستو، ډاکټر له کتو وروسته، نرسه
 ته په هغه ژبه يو څه وويل، چي دانه به پوهېده.

ډاکټر روان شو، نرسې بي د پزې او خولې څخه پائپونه کښلو،
 دا بي سرته ولاړه وه، پر سر بي لاس ور يښی وو، له سترگو
 بي اوښکې خڅېدلې، شا و خوا بي ونورو ناروغانو ته کتل
 او د زړه له زوره بي ژړل.

حبیب وفات شو، د کوشې ټول خلگ ورغلو چې کله له هسپتاله کورته راغلو، خپل وړوکی زوی یې د کوشې خلگو یو وړی، خاورو ته یې وسپارلی.

له هغه وروسته به بختیالی او خاخان دې ته حبران وو چې داخلگ خو نه زموږ د ژبي دي، نه د مذهب بیا ولي نه خان سپموي نه مال؟

خو، خو واره هغه دوکاندار، له خو کسانوسره (چې د دې زوی یې په موټر وژلی شوی وو) د دوی کور ته ورغلی "ماپه بخښې، له ما خطا وشوه، اوس تاسو پور راباندي ږدی، زه به یې درکوم".

بختیالی تر دې خبره نه شوه تېره چې "وروره ستا له ماسره څه دښمني وه، داپېښه وه وشوه، ما بخښلی یې، له ما خلاص یې، هم په دې دنیا هم په هغه" دوکاندار خاخان ته په دسمال کې غوټه روپۍ ورکړې.

بختیالی چې ولېدې "داڅه دي؟".

دوکاندار "یو خوروپی".

"بختیالی ولورل (قسم یې وخوړ) که زه ستایوه روپی واخلم: دوکاندار چې راووتو، شاه جی ته یې روپی ورکړې "دایه یو ډول په واخله، داڅه ډول بنځه ده، ماپه خدای که داسې غیرتمنه بنځه تر اوسه لیدلې ده".

روپی یې د شاه جی په لاس ورکړې، دوی روان شو. د فاتحې یو خو ورځي وروسته، غرمه وه، مور یې د دوکاندار له پاته بسترو، یوه نیالی په برامده کې هواره کړې وه، گنډله یې.

له شاد حبیب ریغ شو "مورې اووه مورې ا".
 دې تر شا وکتل ، چارپېره تور دېوالونه یې تر نظر ویستو ،
 حبیب نه وو.

له ځان سره یې پټه سوکه ، افسوسناکه اواز کاږي ویلې
 پردنیا نازک له کمه لسپونۍ وږغېدمه
 مور یې څنگه هېره وي سپې جنازه بل زیان وړي
 شک به کاږم نه راځي د دورۍ نشته دروازې
 داد ده د خپل خپلوي اوس د هندوان قریبان دي
 ستاد زړه پردېوالو د مرگ تاریخ لیکم گرانو
 چاته نه دی وربنکاره ټاکې مه ستاله غمو زړه
 زما پټه غم نه راگډېږي خاندې خلگ گرانه گایږي
 ځله خوري مه سپړي زړه ستا پر دورۍ کاني پراته
 ستا لمبې مه زړه سوخي صبر د راکې الهي
 لمر د سوخي مخکه سره پرتا درب وکي سایه
 مور یې پر خپل وړو کي ، وفات شوي زوی ، جوړې کړې

کاږي ویلې
 محیب پټه دروازه کې ودرېدو ، د مور پټه ژرغوني ریغ کي یې
 کاږي غاړي اورېدلې ، چې پټه دروازه کې پټه درېدوستری
 شو ، دننه ورغلی
 مور چې دی ولیدو ، ستن یې پټه نیالي کې جگه کړه ، ولاړه
 شوه ، اوبه او دودۍ یې ورته راوړه

خاخان پر پولی سر ږمنځلی "مورې انن می یو کار پیدا کړی
دی، که ستا خوښه وي" -

بختیالی چې سترگې یې د ده په خوا ورو وړولې "زویه څنگه
کار؟" -

خاخان چې خپله سپینکی خولی پر سر کوله "مورې! د
سنه ما په مخ کې یو کبابی دی، دسیخانو کباب او شربت
خرخوي -

دی به ناست وي، زه به چې فلم شروع وي، کباب او شربت دننه
وروړم، پر خلگو به یې خرخوم" -

بختیالی چې د ده له لاسه ږمنځ رانیوله "زویه داسنهما یې
بیاڅه بلاده؟" -

خاخان پر مخ غور لاس تېراوو "مورې! تا تر اوسه د سنه ما نوم
نه دی اورېدلی؟" -

بختیالی د ولاړېدو په وخت "نه زویه نن یې دا دی ستا په خوله
کې اورم" -

خاخان واره، واره له خان سره خندل "مورې سنه ما داسې ځای
دی چې په سونو خلگ ورته راځي، ناست وي، تنډاره یې کوي
، کله د ښځور حسونه (رقصونه) کله جنگونه پکې کېږي" -

بختیالی چې په گونجې تنډي، تونده لهجه ورته وویل "نه نه
زویه، داسې ځای ته به نه ورځې چې جنگونه پکې کېږي، که

مې جنگونه پټه در کولای، له خپله کلي به پټه شپه نه راتلم، گوره گوره چې ورنه شې-

خاخان شونډان پټه غابسو کې نیولی وو چې وړه خدا بې بنکاره نه شي "مورې پټه ماڅه کوي، زه خپل شربت او کباب پکي خرخوم، دوی دې خپل اتنونه او جنگونه سره کوي"-

بختیالی چې د ږمنځي غابسونه پټه یوه واره خلي پاکول "نه نه زویه د بل گولۍ یابۀ لرگی درباندي ولگېږي"-

خاخان کټ کټ وخنډل "مورې دا حقیقت نه دی، دا د برق پټه زریعه پر دېوال عکسونه بنکاره کوي، دا نور خلگ ورته ناست وي، ننداره بې کوي، تا تر اوسه اورېدلي دي چې د جنگ خلگ ننداره کوي یا شربت و کباب پکي خرخوي، پټه جنگ کې خو خلگ گواښ کوي"-

بختیالی چې د حېرانتیا پټه حالت کې، د ږمنځي پر غابونو خپله گوته تېروله "زه هم حېرانه شوم چې دا اوس څنگه خلگ دي چې د جنگ ننداره کوي، زما لېونی بیا د گواښ پر ځای شربت و کباب پکي خرخوي-

سمه ده زویه، د شاه جي هم دغه صلاح ده، چې د ده کوم کار خوښ وو، هغه دې کوي"-

دا خو هسي عذرو، حقیقت خودا وو، چې وده ته د عکسونو جوړولو کار ډېر خوند ورکاوو-

ورغلی له هغه مصور سره یې کار شروع کړو، چا چې به د نوي راغلي فلم د مشهور تیاډ پارہ، غټ غټ عکسونه جوړول او په چوکونو به یې خړول-

له هغه سره یې ډېر په مینه او خلوص دا کار کاوؤ- بېخي ډېره موده یې د استاد جوړ کړي عکسونه رنګول او وړل په چوکونو به یې خړول-

استاد یې په بدل کې یو د غرمي ډوډی، هر ماڅیګر د جیب خرڅه ورکوله-

د هغه روپی- خرڅولې نه، جمع کولې یې، کاغذونه او قلمان یې په اخیستل-

مانښام چې به کور ته ورغلی، دی وو او عکسونه جوړول به وو- د مور به یې هر سهار دعوه وه "توله شپه پر بتانو تېره کړې، اوس خونته د دین شوې، نه د دنیا، نه لمونځ کوي، نه اودس، نه دې په دې دومره وخت کې دوې روپی کور ته راوړې-

دا ډول په دعوه او شنه زړه درست کال تېر شو، نه یې د مور خوله سره ورتله، نه ده دا کار پرېښوی-

یو ورځ یې مور مخه وکړه، شاه جی ته ورغله، ټوله کیسه یې ورته وکړه-

شاه جی په سپینکوټي د شمال سترګې پاکولې، مخ یې ور واړاوه

"بختیالی! اوله ورځ مي درته وویل، هلک و خپل مخ ته پرېږده، کار مه په لره، ستاڅه خیال دی، خاڅان به تاوانونه

درته راوڙي، نه بي راوڙي، بي غمه شه، خانان زه ډير بنه پيڙم

بختيالی چي شاه جي دسمال نغبنتي، دي بي ولاس ته ڪنل
اوس خو درست ڪال وشو، نه بي يوه روپي ڪورته راوڙه او نه
بي غوڙ له گوته وروڙي ده، د الله اکبر د پاره-

شاه جي چي خپل نغبنتي دسمال جيب ته ڪاوڙ "بختيالی دا
لمونڇ چي نه کوي، پنه دي ملامت دي، دابه ورته ووايم لمونڇ
به کوي، پر ڪار نه شم ورته وئيلاي، ڪار چي دده خونبه ده هغه
ڪار دي کوي، چي روپي پڪي تاوانه وي، ڪه هغه کوي چي
روپي پڪي گتبي-

له ڪوره سم سره را ووتو، چي راغلو خاхан ويده وو، مور له
خوبه را پورته ڪرو-

انه بجي ڪهدونڪي وي، چي دا ورڇ د جولای د مياشتي
دويستمه وه-

چي ده مخ و مينڃلي، مور بي چاي راوڙي، شاه جي او خاхан
چاي خنبلي، شاه جي خاхан ته خبره ورياده ڪره "خاخانه دا مور
در ڇخه گيله منه ده، ته ولي لمونڇ نه کوي، تر غرمي ويده بي
؟"

خاخان چي سر ڪنسته ڇولي وو، را پورته بي ڪرو، د شاه جي
پنه لور بي ور ڪنل "له دي واره مي ته او مورڪي وبخني بل
وار به داسي نه ڪوم-

شاه جي ولاڙ شو "زه خم، خوته به قول راسره کوي"

خاخان چہی شاہ جی ولاہ وو، پتہ ناستہی ہیہ د شاہ جی ومخ تہ
کتل "ہو قول دی"۔

پتہ دہی ورخ چہی ورغلی، استاد تہ ہیہ وویل "د دہی اوس راغلی
فلم تول عکسونہ زہ جوروم، تہ ہسی راتہ گورہ"۔

جامی ہیہ بدلی کپہی او رنگونہ ہیہ راواخیستو، د عکسونو پتہ
جورولو ہیہ شروع وکرہ، استاد ناست وو، ورتہ کتل ہیہ چہی
کوم خای بہ ہیہ ناخونہ شو، دتہ بہ ہیہ اشارہ وکرہ، یابہ ہیہ پتہ
خپلہ قلم ورواخیستو۔

دادول عکسونہ تول مکمل شو، چہی کلہ وارد لیکلو شو، نو
استاد قلم پتہ لاس ورکرو۔

دہ دہر پتہ معصومانہ انداز قلم او رنگ پتہ لاس کپہی
راواخیستو۔

خاخان "استاد محترم! زہ پتہ خدای کہ خپل نوم بنہ وٹیلای
شم"۔

استاد چہی پر چوکی ناست وو، د دہ پر مخ ہیہ د رنگونو تکی
لیدو۔

دہ پتہ رنگہدلو لاسونو کپہی رنگ او قلم نیولی، وارہ وارہ ہیہ
خندل۔

خاخان "استاد محترم! تہ ہیہ پر کاغذ ولیکہ، زہ ہیہ ہفہ دول
درتہ لیکم" استاد یو گری پتہ سوچ کپہی ناست وو، پتہ دوارو
لاسونو کپہی ہیہ کاغذ ور غرا وو بیایہی ہفہ کاغذ سرہ خور کپہی
یو ختہ ہیہ پر ولیکل، ودتہ ہیہ ورکرو۔

ده د استاد محترم ليکلي دومره بناهسته وليکل، چې اوستاد محترم بي په چوکي کي گوته په غاښ ورته ناست وو، چې کله کار خلاص شو.

استاد پوښتنه ځيني وکړه "ته چې په الف، بي نه پوهېږي بيا دې داليکل څه ډول زده کړو؟".

خاڅان چې درنگ د ډبي سر بنداوۀ "استاد محترم! د ازماله ډېره وخته شوق وو، هر ځای چې به ما بناهسته ليکلي وليدو، تر هغه به ما ليکل، نه مي پرېښودل چې هغه لفظونه به مي هغه ډول ليکلي نه وو.

دا ليکل خو مي له ډېره وخته زده وو، د عکسونو شوق هغه ورځ را پورته شو چې پر چوکونو مي غټ غټ لگېدلي عکسونه وليدل.

بېخي ډېر وگرځېدم هغه سړي نه را معلوميدو چې جوړوي بي شوک؟

يو ورځ خولا دا سودا هم را ولوېده چې دا د چوک يو عکس پورته کړه، کور ته يې يوسه، پردې به يې زده کړې چې په کومه ورځ مي ستا دوکان وليد، زړه مي دومره ښه شو، لکه د دنيا ښې او ښادې چې ټولي پر ما راغلې وي.

له هغې ورځې استاد مطمئنه شو چې خاڅان به پر دوکان ناست وو، دی به بېغمه گرځېدو بل يې وړوکې تنخوا هم ور ولگوله.

بېخي ډېر وخت يې له استاده سره کار وکړی ، اخير هغه ورځ هم راغله چې خاخان له استاد سره خفه شو ، سبب يې دا وو ، دی خو ورځي دوکان ته نه لارو او له استاده يې اجازه هم نه وه اخیستې ، نو استاد چې به دوکان ته راغلی دوکان به بند وو او کارونه به ټول نیمگړي پراته وو ، گراکانو به په قطار کې په یوه خوله وویل چې کار کول مو په وس نه دي پوره بیا دوکان بند کړی ، څه ته مو خلاص کړی .

خو ورځي پس چې خانان راغلی ، د ده او استاد خبره تر له واوښته ، خانان چې له دوکانه روان شو ، د خپل استاد په ضد يې خپل رنگونه او قلمونه واخیستل په شابه يې گرځول ، د دوکانونو بورډونه يې لیکل یابۀ د بسونو او لاریو په اډو کې گرځېدو ، پر بسونو او لاریو به يې لیکل کول .

په هغه ورځ يې له دې کاره هم نفرت وشو ، په کومه ورځ چې یو ډرائیوریو څه لیکلي ورکړو ، ده د لاری پر شا بڼاهسته و لیکل

دی لاده لاری شاته ولاړ وو چې یو ځوان راغلو ، چې د ده لیکلي يې ولیدو ، په کت کت يې وخنډل .

خاخان رنگونه او قلمونه په لوته کې اچول ، پوښتنه يې ځینې وکړه "ولي دې وخنډل؟"

سړي چې دواړه لاس پر یوه او بل تشي نیولي وو "ولي تا چې لیکل خندا نه درتله؟"

خاخان د اخبار په کاغذ له رنگه لاس پاکول "نه! زه خو هسې هغه لیکم چې څوک یې پر کاغذ را ولیکي".

سړي د خدا اوبسکې له سترگو پاکولې "دخدای بنده! دا واوړه، تاڅه لیکي دي؟

زاری مي ډيري ورته وکړې، پلار یې راضي شو مور یې کونه بنوروینه.

او دغه رنگه ما ستا نوري لیکني هم لیدلې دي چې تا ډېري نا تراشي په کي کړي دي،

ويشتلی مایې روغ به نشې، که طیبیان د مور مېړونه کړې میننه

پر یو ویگن مي ولیدل چې تالیکلي وو، کېنچ رازق ماما، او داسي نور هم، هلکه چې په پوهېږې نو بیا یې ولي لیکې؟

هغه ځوان ځیني رخصت شو، او دی ډېر خفه شو، له ځانه سره یې کست وکړو تر څو چې لیکل زده نه کړم، په والله که یو لفظ هم ولیکم،

دینک ته ټوله شپه خوب نه ورتلو، دایې غوښت چې ورشي، دوی ته د ملکداد د ناگراری خبر ور ورسوي، د خوب د تښتېدو سبب یې هم دا وو چې یوه شپه ورته درسته کال شوه، ټوله شپه یوې اوبلې خواته اوښت او را اوښت. سهار له چای څښلو سره سم، دینک له ښځې او زامنوسره دلورد کور په بهانه د خدای په امانی وکړه، روان شو. څرک ته چې ورسېدو، یوه لازي راغله ور وختو، له لازي څخه ماڅیگر بس ته وختو. ټوله شپه یې لاره ووهله، سهار نژدې وو چې بس واوښت ډېر پکې مړه او ډېر ټپیان شوو. دینک او څه نور خلگ یې د بې هوښۍ په حالت کې هسپتال ته یوړل، ډېرې شپې یې په هسپتال کې وشوې. یو سهار ترسیم مسیح صفایي کوله، په نري بانس پوري یې ترلې گدر، د شپږو کتونو په وار د کې پر فرش وهلو، له هغه سرې سره رغېدو چې د تللو د ناروغانو د کتونو سپین څادرونه یې بدلول او هم یې د دینک خبري اورېدې، یوه بل سرې ته یې ویل. که څه هم ترسیم سم په پښتو نه پوهېدو خو نمونه یې د دوی د گاونډیانو اخیستو.

ترسیم چي د دوی کت ته ورنزدې شو چي ترلې خولۀ یې خلاصه کړه، له هغه سرې یې پوښتنه وکړه "دا چا چاڅه وایي؟".
 ناا شناسرې چي له ناروغه سپین ږیري دینک سره پر کت ناست وو، یوه پښه یې لاندي څړېده، هم یې ښوروله، دی وایي "دلته زما خپلوان دي، زۀ پۀ هغو پسې راهي وم، پۀ لارې دا پښه را وشوه".

ترسیم چي د سپین ږیري مخته کتل "اوس یې کور ور معلوم دی؟".
 ناا شناسرې چي هغه بله پښه هم له کتېه کوزوله "نۀ دی وایي کور یې نۀ دی را معلوم، را وستي هم مادي".
 ترسیم چي د ناا شناسرې له کتېه لرې شوې خپلې ورنزدې کوله "بیا یې څنگه کور نۀ دی ور معلوم؟".
 ناا شناسرې چي خپله خپلې پۀ پښه کوله

"دی وایي رامې وستو، یو سرې ته مې حواله کړو، زۀ لارم".
 ترسیم چي وار به نه وو، مخ به یې د دروازې پۀ لور واړوو، بېرته به یې مخ دۀ او سپین ږیري ته ور واړوه "څومره وخت به یې کېږي؟".

ناا شناسرې چي هم ترسیم ته کتل "دی وایي بېخي ډېر کلونه یې کېږي. هغه وخت خو یې هلکان بېخي ماشومان وو، اوس به پۀ ږیره وي".

ترسیم چي سترگې پتې او رنجې کړې، له جیبۀ یې یوه دانه سگرېټ را وکښو، بل یې کړو له یوه کښه وروسته "هغه سرې در معلوم دی، وچاته چي تا حواله کړو؟".

نااشناسپري چې سترگي يې د ده د لاس په سگرېټ کې وې* هو
 دی وايي شاه جي نومېده پر پلاني چوک يې دوکان وو*
 ترسيم د دروازي په لوري کتل "دبختيالی زامن خاхан از
 محيب".

نااشناسپري چې سترگي يې د ترسيم په خړو بوټونو کې وې دی
 وايي
 "هو".

دينک چې ترسيم ته مخ ور واراوو* هو! تر خوله دي وگرځم
 دغه دي، ته يې پېژني؟"

ترسيم چې ناگراره غوندي وو ، نااشناسپري داسي
 محسوسوله ، لکه له يو چا چې وېرېږي . مخ يې د دروازي له
 لوري سړي ته واراوو

"هو! زه يې پېژنم ، کور يې زموږ په کوڅه کې دی*
 دينک چې د مسخرو په ډول واړه واړه خنډل "کاکا به دې تر
 پيره جار شي" له ځان سره يې ښه په زوره وهم خنډل "پيره خو
 نلري ، کاکا به دې تر برېټو جار شي ، که دې را خبر کړو*
 نااشناسپري ته د دينک مسخري خوند ور نه کړو ، په زړه کې
 يې د ترسيم مسيح پر بوټونو او خيرنو جامو او ټپلي سر
 افسوس کاوؤ ، دی وايي "که دې را خبر کړو ډېر به ښه وي ، زه
 به دعا درته کوم*"

ترسيم لاړو ، د بختيالی دروازه يې وټکوله ، هلکان يو هم
 کور نه وو.

بختیالی او زرينه هسپتال ته ورغلي ، له حال احواله پس چې
بختیالی د ډاکټر دروازي ته ورغله ، په دروازه کې د
ناروغانو گڼه گڼه وه ، دې په دروازه کې ولاړ سړي ته وويل له
ډاکټر صاحبۀ يوه پوښتنه کوم .

د دروازي سړي : "مورې ! ته به انتظار باسي ، تر هغه چې دا
ولاړ خلک ور شي بيا به ته ورځي" . ټولو ولاړو خلکو وويل
"يوار مورکي پرېږده چې ورشي ، موږ به بيا ور شو" .

بختیالی : "ورونو کور مو ودان"

ډاکټر : "هاڅه درياندې شوي؟"

بختیالی : "ډاکټر صاحب ! هغه زموږ سړي چې په بس کې خوب
سوی وو ، اوس شکر دی ډېر بنه دی ، که ستا اجازه وي ، موږ
به يې کورته بوزو ، کور نژدې دی ، که چېرې په تکليف شو
درته رابۀ يې ولو"

ډاکټر چې يو بل چاته نسخه ليکله ، قلم يې ودر اوو ، بختیالی
ته يې وکتل "بس هغه دوا ورکوی ، د نور څه ضرورت نشته" .
بختیالی چې په راوتو وه "سمه ده دا دوا به ورته واخلو"
دينک يې کورته راوستو .

غرمه محيب راغلي چې کاکايې په سترگو شو ، سودا يې
شوه ، له مور ه يې پوښتنه وکړه "مورې ! دا څوک دی او
راغلی دی ؟"

څنگه

بختیالی : "زويه ! دا هغه دينک کاکا دی موږ چې يې دلته
راوستو" محيب له کاکاسره ډېر په مېنه روغېږ ، حال احوال
وکړو .

مانڀام چي ڇا خان راغلي د ڪاڪا سر او لاس ڪه ڇه پتي وو، هم
بي و پيڙندلي، له روغبره پس بي د ده مخ ته ڪتل ڇيني ويهي
پوئستل.

”خير ڪاڪا داڇه در شوي دي؟“

دينڪ چي دخپل يوه يوه زخم وپتي ته ڪتل ”زويه! دا خو
داسي پئه لاره بس وو اوئست.“

ڇا خان چي د ڪاڪا تر ڇنگانه بالبت لاندي ڪاوو ”بسه نور ڪور
و ڪلي ٽول بنه دي، ڇنگه دي زما ڪاڪا؟“

دينڪ چي هغه بله روغه پنبه غزوله ”زويه! گزاره ڪوي،
پخوانو بنه ويلي دي ”د ظلم پاي تمام دي“ د هغه غريب خو
دريم زوي وفات شو، نبرور بي وهغه چرسڪ ته ڪنبهنوله،
اوس بي پئه ڪور ڪي تل جنگونه وي.

هغه ورڇ ورسره ڪنبهنستم، ڊهرشين زري او گورم جن وو.

داسي پئه گپه گپه ڪي بي تاسو ياد ڪراست، سريه دلته مهي پئه
ڪور ڪي دا شين زره دي، هلته مهي له هغو تليلو و بره شي، داسي
نه وي يو ورڇ راشي يو پڪي را و غزوي، تمامه شپه پئه ولاڙي
تبره ڪرم.“

ما ور غبرگه ڪره چي ”تا اول ولي سوچ نه ڪاو.“ ده پئه ڙغوني
ريغ وويل ”ما دي خدای له زويه خلاص ڪري، ما دانته دي ورته
ويلي چي ته دا سري م ڪه دا مهي خود ورته ويلي وو چي
تنگوه هي، گوندي بار شي دامڇڪه راسره بدله يا راباندي
خرڇه ڪري.“

ده ظالم دا وو چي مهي ڪر.“

مايې خبره پرې کره " ته خو له هغه نه وشرمېدې، پر هغه ظلم برسېره دي بل ور باندي کاوه، بنځه دې هم وهغه قاتل ته کښېنوله".

ده ويل: "سړيه له ماخو بې ورخونه يورو، ما دا هڅه ځکه وکړه چې دا بنځه ودې چرسک ته کښېنوم، گوندي دا دښمني پوري ختمه شي، هغه د خدای داسې نه وه خوښه".

خا خان چې وکاکا ته پر غورېدلي دسترخوان دشيډو وړه ډوډۍ کښېښووه.

"ښه کاکا ته چې له دې ځايه ورغلې، دی دي وليدو، څه بې ويل؟" دینک چې لاس بې په کاسه کې وو "زه چې کور ته ورسېدم، په کور کې خبر شوم چې بختیالی او زامن د شېې تښتېدلي دي. ده ته ورغلم له روغېره پس، بې ولمر ته پر ناست کالي بالښت ته څنگ وهلی وو، سترگې بې کښته اچولې وې". دینک ما ورته وويل.

"هلکه ملکداده! تا دا بنځه او ماشومان څه کول چې تنگول دي چې زه راغلی وای، په سوکه به مې در رضا کړې وه". ملکداد چې سر راپورته کړو، سترگې بې مړې را واړولې "سړيه بنځه نه ده بلاده بلا، زه خو بې تېر یستم، دوې ورځې مهلت بې راڅخه واخيستو".

دینک زما سترگې دده په سپېره مخ کې وې "ته دا ارام ولي ناست بې، خو يو خوا ته به پسې تلې؟". ملکداد چې واړه وخنډل "چيرې به لاره شي، د يو چا کلا ته به ورغلي وي، حال به بې راشي هر چا ته چې ورشي".

ستا ڇڏي خيال دی هغه بڙ ما له خبري واوري، "ڙه خاموشه وم.
خاخان چي جوڙه گوله غاب ته وڙله "بيا خود ڊبر ښه دی چي پر تايي
شک نه دی راغلی".

دينڪ چي داوبو گلاس يي پٽ لاس کي وو "نه منيا (مرا) مورڇو هم
داسي چل ورسره وکرو چي ملڪداد ڇه د ملڪداد پلار والله که پٽ
پوه شي.

هسي دا روپي داسي شي دي چي پر خره يي بار کڙي، خلگ
خيرالله خان ورته وايي، گني دا د ملڪداد غوندي خلگو بڙ پٽ
ماپسي کاغذونه تولول".

دسترخوان ٽول شوي وو، شني چاي راغلي ڇه، بلڪي
پر خلاصه ووي.

خاخان چي د شينو چاي تشه پياله ښووه "کاکا بس ناوخته دی،
زياته ويديڙو، که ڊبر پٽ تکليف نه يي، ستاپٽ ښاهسته رنگ کي يو
خو د پردسي غاري راته وکڙه، والله که مي له ڊبره وخته غاري
اور ڊلي وي".

بختيالی چي پر لمانڇه ولاڙه وه، سلام يي پٽ وگرڇاوو، ور ڀڄ
يي کڙو.

"خاخانه! شرم وکڙه کاکا ناروغه دی ته غاري پٽ کوي".

دينڪ چي سر پر جگ بالنبت سماو، پٽ برامده کي يي کتل، د
دو خونو ڇنگ پر ڇنگ، پٽ خر رنگ رنگڊلي دروازي او

پر یو او بل څنگ بې یوه یوه کرکۍ په هغه څر رنگ رنگېدلې
هم لیدې.

چې وده ته مخامخ، یوه د پخلنځي وړه دروازه هم په هغه رنگ
بنکارېده "نه نه بختیالی! هلکان نه دي ملامت، پردېسی
سوځلي دي، یو څو غاړې به ورته وکړم.
خاخانه زویه غوړ شه.

پردېسی څومره ازاد کړې
ما زړل چې به چای یاد کړې
پردېسی د غروسرونه
پر غرو چا کړې خوبونه
پردېسی د اور له زاته
سرت مه نیم نه سوی راپاته
پردېسی ده تور دودونه
اور هندوان سوځي لیانجونه

دینک له بالبنته سر بې اختیاره را پورته کړو
"وی بختیالی! اوس مې رایات شوزۀ چې راتلم، بنځې دلورد
پاره نخښه (تحفه) را کړه، یو څو د دې د لاس بنګرې بې
راکړو، ویل بې "ما به پر یاتوي" یوه گوتې، یو څه شیان بې
نور هم پکې بیسي وو، خود به په هغه بس کې پاته شوي وي."
خاخان چې یوه پښه پر بله اړولې وه، بالبنته ته پروت وو، را
پورته شو "کاکا! نخښه دي په اور پسې شي چې ته خدای
ژوندی پاته کړی بې."
کاکا انۀ دي ده خوښه، شپۀ ډېره تېره ده، چې ویده شوو.

سهار لا دوی چای څښلې، شاه جي راغلی، له حال احواله پس
بې ځاځان ته مخ ور واراو و "د شپې ناوخته کورته راغلم،
جبینې راته وویل: داسې پېښه شوې وه".

ځاځان چې د کاکا د سر او لاس پټی ته کتل "هو شاه صاحب"
توله کېسه بې ورته وکړه.

دا ډول د کوچي خلگ وو، شناخته یو یو راتلو، د ځاځان توله
ورځ پر کور تېره شوه.

له دې ورځې پس ځاځان او ورور هر سهار په خپل خپل کار
پسې تلو، تر هغې ورځې چې کاکا روغ رمت شوو.

تولې پټی بې خلاصې کړې، په دې ماخوستن بې،
وخیلو جوړو زخمونو ته کتل، ځاځان او بختیالی ته بې وویل
که ستاسو خوښه وي، زه به سبا که خیر ووکوره ته لار شم، د
دوو شپو په نیت له کوره راووم، درسته مېاست مې وشوه، د
هغو به په ما کښ چپ وي".

ځاځان چې هم د کاکا د جوړو زخمونو و تپو ته کتل چې سپین
نېکارېدو "هو خود کاکا کښ څه په ولاړې به گړخي، مخکې به
د ناستې ځای نه ورکوي".

شپه تېره شوه، سهار ځاځان کاکا د بس اډې ته، په
پښو سوکه، سوکه روان کړو، تر هغه کاکا په بنار کې یوې او
بلې خواته سره کتل، چې اډې ته ورسېدو.

په اډه کې بې کاکا ته د کور د پاره څه وچه مېوه او څه نور
شیان ورواخیستو، له کاکا سره بې خدای په امانې وکړو، په
بس کې بې سپور کړی.

کاکا چې کور ته ورغلی کلیوال په خبر شو، یو یو یې پوښتنې ته راتلو، چې ملکد اد هم پکښې راغلی. له روغبره، حال احواله وروسته.

ملکد اد چې د دینک په کور کې یې بالنس ته څنگ وهلی وو، په خونه کې یې شاه او خوا کتل، چې په خونه کې یې په دېوال کې تک وهلي مېخونه لیدو.

پر هغو مېخونو څلور دانې غټ، غټ غابونه پراته وو، بلې خواته یو نغری چې ایرې یې ښې خواپاکې ختلې وې، جار له بوتو ډک وو.

د ډک جار له یوې او بلې خوا یې پر لوړه دوه صندوقان، یوه هغه کراسته، دوه بالنسته چې دوی پر ناست وو. خلاصه دروازه ته مخامخ، چې دباندې یې پرغولي یوه چرکه هم لیده "دینکه! څه شوې دخدای بنده، خو ټول کور دې په ځان جبران کړی وو".

دینک: "زه چې له کوره ووتم، څرک ته ورغلم، یوه لاری راغله، لاس مې ورکړو، لاری ته وروختم. د لاری درانیور ښه په مېنه روغبره را سره وکړو، د کلې د سپرې، سپرې حال احوال یې وکړی. زه جبران وم چې دا څوک دی چې د کلې واړه او زاړه په نامه پېژني".

اخیر مې په مړه خوله پوښتنه ځینې وکړه، ځوانه ته څوک یې او کور دې چیرې دی؟

دی یو خٔه وخت خاموشه وو بیا بی سړې غټې سترگې په قهر
را وارولې وېې خندل.

"ستاسو په کلې کې دی؟"

دینک مایې پر استهرینگ نیولولاسو ته کتل

"څنگه زموږ په کلې کې، زه دې نه پېژنم؟"

درائیور د بیا هغه ډول سړې سترگې را وارولې

"دی نه، یو وخت وو."

دینک "ما دلاری د دروازی تر خلاص شیشه نسوار تو کړو،

خوله مې په خپل څادر پاکوله "هلکه د رمضان زوی خو نه

بې؟"

د ده سترگې په ما کې وې، څرک ته بې نه کتل.

درائیور "هو دینک کاکا"

دینک ما چې د هغه بل ملگري له لاسه خوږه رانیوه "هلکه خو

ځوان شوی بې، هغه مور او نور وروڼه دې څنگه دي؟

هغه دوه به ځوانان وي."

درائیور چې سگرېټ بل کړی، تیلی بې وغورځوله "هو کاکا

هغه بل هم ځوان دی"

بیا زه په ځان نه یم پوهېدلی، یو څو ورځې پس چې پر حال

راغلم. په هسپتال کې پروت وم، ډېرې شپې مې په هسپتال

کې وشوې."

ماخوستن دسترخوان غور پدلی وو، وڊوڊی ته
 بختیالی، خاخان او محیب اوس د زینسی پء انتظار
 وو چي غابونه راوړي، د محیب تعلیم مکمل وو.
 خاخان : "وروره! موږ د خدای شکر نه شوادا کولای
 چي پء موږ کي بی هم داسي سړی پیدا کړو.
 اوس به که خیر وو، یوه بنه نوکري خان ته پیدا کوي.
 چي ته هم پء عزت یی او د خلگو خدمت هم پکي کوي.
 دروازه وټکېده، محیب ورغلی، له محیب سره سم شاه
 جي دتنه راغلی.

لاس یی و مینخل، له دوی سره پرڊوڊی کښنستو.
 دڊوڊی له خور لسو وروسته، شاه جي د خپل گونجی،
 گونجی لاس گوته پء غوږ کي ښوروله.
 "بختیالی ته به وایي شاه جي موږ پء سوالوڊوڊی ته
 نه شو راوستای، نن پء خپله راغلی، یو څه به ضرور
 وي.

څېره داسي ده لوري! زما یوه میاشت کېږي چي
 ناروغه یم، تاسو ټول خبریاست او بلکه د مرگ
 معلومه هم نه ده، چي روغ مري، که ناروغه، څېره مې

دا کولہ چي ستاسولہ ماسرہ روپي دي، دا بئ سببا
خا خان راولپري، زه بئ بي ورکرم.

بختيالي، چي وزريني ته پئ لاس د چاي اشاره کوله.

شاه صاحب از مور لہ تاسرہ روپي، خئ غواړي، لس
پنخلس زره مو در کړي دي، دري گونہ دي راکړي دي.

شاه جي چي د زريني پئ لاس کي پتناسئ ته پئ هغو
سترگو کتل، چي تک سپين، گن باندي يي پئ
تکو سپينو چشمو کي، له لري ښکار پدو "تئ ستاسولہ
ماسرہ د پري روپي دي، يو خو چي ته راغلي روپي دي
راکړي، يو خئ پئ هغه وخت کي د کوخي خلگوراکړي
ستاسو د پاره، شل زره مالہ خانہ کړي.

پئ بېنک کي مې کښېښودې، پئ گته چي د کال پرزر
يوه روپي راکوي، هم د پره گته بئ بي کړي وي.

اؤلوس، اتلس کاله تېر شوي دي.

بل هغه دوکاندار چي تاسو روپي نئ اخيستي، وماته
يي راکړي، ما تاسولہ رکشه پئ رانيوه، پاته روپي
هم رکشي مزدوري وکړه، ادا يي کړي، وتاسو ته هم ما
د خپلي رکشي گته درکوله.

دوی ټول خاموشه وو.

بختيالي، د چاي پيالہ ور د کوله

"شاه صاحب! دا دې ښئ کار نئ دی کړي."

شاه جي چي پئ رېږدېدلي لاس پيالہ ور پورته کوله
"هو زه منم چي ښئ کار مې نئ دی کړي، ستا پئ هغه

سري ډيره خواښده شوه چې مارو پسي ځيني اخيستي دي.

بختيالی چې سترگې د ده په رږد بدلې لاس کې وې هو.

شاه جي چې په رږد بدلې لاس کي يې د چای نيمه پيالہ پاته وه

لورې اخځه وکړو، مور بهم ستا ډول انسانان يو، زړونه مو د غوښي دي، نه ده ډبرو، مور ته او ستا ماشومان ليدل، بس نورې خبرې پرېږده، سهار خا خان را ولېږه، زه اوس لارم د خدای په امان.

يو لاس يې پر گونډه ونيوو، هغه بل پر مخکه، ډېر په زحمت ولاړ شو.

محيب گوتونه ورسم کړو، تر کوره ورسره لاړ.

سهار چې خا خان تلو بختيالی سوال ورته وکړو چې "رکشه کور ته مه راوله، دورې يې پر يو چا خرڅه کړه.

زما له دې رکشې کزکه کېږي چې ستاسو په لاس داسي نه وي يو څوک په ووهي.

خا خان چې تر دروازه وتو، مخ يې پر شار او اړاوو سمه ده موري.

خا خان ورغلی، شاه جي بېنک ته بېرته تللی، دومره ډېرې روپي يې په لاس ورکړې چې خا خان بېخي ورته جبران وو. شاه جي ته يې د مور کيسه هم وکړه.

شاه جي د بھنڪ تر مخه له لاسه لوھدلی قلم را پورته کاوؤ "سمه ده
 خاخانه ايو ڇوڪ بڻه پيدا ڪرو، رکشه بڻه پري خرڇه ڪرو.
 ته دا روپي ڪور ته يوسه، سهار ته او محيب دواڙه راشي، يو
 ڪاروبار بڻه پڻه صلاح شروع ڪرو".

خاخان روپي راوڙي، ٽولي د سلو سلو نوتونه وو.
 ٽوله ڪورني وڊي دومره ڊپرو روپو ته حبرانه وه

سهار خاخان او محيب دواڙه ورغلو، شاه جي پر چوڪي ناست وو،
 له دخله ڇڏه يي يو سڀي ته بقايه ورڪڙه "خاخانه! ته او محيب
 راغلاست، اوس ڪه ستاسو خونبه وي. يو د ڪتابونو دوڪان بڻه جوڙ
 ڪرو، د نجونو د سڪول ڇنگ ته، يو خو يي ڪار بڻه صفا دي بل بڻه
 مزدوري پڪڻي ده، تر هغو چي يو نوڪري پيدا ڪوؤ".
 خاخان محيب چي وڊه ته متوجه وو "سمه ده".

د ڪتابونو دوڪان يي جوڙ ڪرو، پر دوڪان دومره رش وو، چي بهخي
 بڻه يو گهنٽه دواڙه نه پڻه رسيدو، روپي ورڇ تر هغه بله ڊپر پڊي.

يو ورڇ شاه جي راغلي چي "يوه نوڪري مڻي پيدا ڪڙي ده، خور روپي
 غواڙي، محيب چي شاه صاحب ته د اوبو گلاس نيولي وو "ڇنگه
 نوڪري ده او روپي ڇنگه او ڇه ته غواڙي؟".

شاه جي چي د اوبو تش گلاس بهرته ور کاوؤ (ڊي ڊي اي. او)
 "محيبه! نن سبا يي روپيو ڪار هم نه ڪيري، دا لا اوس هم له موڊ سره
 بڻه ڪوي، د محمد علي (د شاه جي زوي) پڻه خاطر، هغه افيسر د
 محمد علي ڊپر ٽڙڊي ملگري دي".

محيب چي گلاس پر خاي بنووي "دا خو ڊهره بڻه نوڪري ده، زما
 خونبه هم ده، د تعليم شعبه ده، زه بڻه له مور سره حال و ڪرم".

ما بنام بی مور ته د نوکری کیسه وکړه
 بختیالی چې سترگې یې د خوشالی له اوبنکو ډکې شوې "زویه!
 نوکری خرد وکړه. کار به دي څه کار وي او بل که بیا کلي له
 بد لېدای شي".

محیب: "مورې مورې کلی څه کوو؟"
 بختیالی: "زه په تاسو د دې خلکو خدمت نه کوم".

محیب چې سترگې یې د مور په سترگو کې وې "ولي مور! دې
 خلکو له زموږ سره څومره ننه کړي دي، په کار دي مور د دې
 خلکو خدمتونه وکړو او مور خدای تر دې ځایه را ورسولو، دې
 خلکو".

بختیالی چې د پروني په څاک خپلې ډکې سترگې پاکولې "ځکه خو
 یې خدمت نه په در کوم چې دا خلگ په انسانیت خبر دي، له انسانه
 سره مینه لري. زه په تاسو د هغو خدمت کوم چې شکلونه یې د
 انسانانو

دي او ذهنونه د حیوانانو، ځکه خوزه تاسو خپلوانو
او کلي ته بیایم.

دا پته منم چې داسې انسانان هم شته چې د بدو بدل پته
بڼه اخلي.

زویه! ته خبریږ چې کله کله زړه را ټول کړم، ووايم،
چې لاس پورته کړه، د زړه له اخلاصه د دوی د پلار
وقاوت ته دعا وکړه چې سړیه دواړې دې سمې شه.

محیب چې د مور پته خوا پته گونجې تندي وروکتل، پته
تونده لهجه یې وویل ته بته انسانه نه یې یا بته دې پته
سینه کې زړه نه وي، چې داسې کوي.

دا مې پته خپل ژوند کې اول ځل دی چې یو څوک و خپل
دوښمن ته دعاگانې کوي، ته لېونی یې، ستا دماغ
کار پرېښی دی، هغه زما پلار وژلی دی، مور یې د بل
دیار کړي یو، ورور مود بل په خاورو کې ښخ شو، پر
مخ لاگوره نور څه راسره کیږي.

بختیالی چې دده پته خوا سترگې ورواړولې، له
ژرغوني رغ سره، سره و مسپده هم.

زویه! که د دې سړي ظلم نه وای، نن بته ته داسې نه
پغېدې

ته چې له هغه ځای نه وای راوتلی، نن بته ستا هم لکه د
هغه کلې خلگ، پته ږیره کې بته دي نسوار پراته وویا بته
دي له خولې سره څادر نیولی، پغېدې بته، یا بته داسې
وي، لکه زه چې داسې مې گنلې وه، بې قریبانو ژوند

نه ڪهڙي اوبل به ڏي داسي محسوسوله لڪهزه چي يو
پنستانه مسلمانان دي.

په ڏي به نه وي خبر، چي دا هر خه اخير راخي و
انسانيت ته درهڙي، دا ٽول دهغه سڙي د ظلم برڪت
دي:

دوي ٽوله ترهغه خاموشه وو چي ويد بدل، سهار شاه
جي ته ورغلي، چي مور مڙ داسي واي.

شاه جي چي دهه په لور په جبراني سره ڪتل هو
نوڪري خود بدل ٻهڙي، هر وخت چي دي زڙه وغواڙي
بدل ٻهڙي:

شاه جي يي ڪاغذونه اوروسي خپل زوي محمد علي ته
ورڪڙي، هغه ته يي وييل چي "له اوله دا ڪوشش وڪڙه،
چي ارڙي يي هغي ضلعي ته وشي، چي دوي ڪلي
پڪڻي راخي:

د محیب اخیر هم ، ارډر هغې ضلعي ته وشو ، په کومه کې چې د
دوی کلی وو .

ماخوستن له ډوډۍ وروسته ، بختیالی ، خاخان او محیب ټول
ناست وو ، محیب ډېر خوشاله وو "مورې ! اوس خوبه که خدای
کول ، په خپل کلي کې سکول جوړوم ، که بله هره لاره راو درېده ،
په خپلو رویو یې جوړوم ، هم یې چلوم -
ته هسي دعاگانې راته کوه ."

زرینې د محیب جوړې او نور د ضرورت شیان ، یو یو داسې په
مات زړه راوړلو ، لکه محیب چې د کلونو په مسافری ځي .

مور یې دعاگانې کولې

"زویه ! خدای دي پر سر ودرېږه ، نور مې څه وس درسېږي
، زویه ! که د هغو مظلومو بنځو او ماشومانو غم نه وای راسره ،
په خدای که یا تاسو له دې کوره وتلي وای او یا ما په ټول عمر د
خپلوانو او کلي نوم په خوله اخیستی وای ."

زویه ! چې کلي ته ورشي ، څومره کوشش به کوي ، چې څوک دي
ونه پېژني ، یو دینک کاکا دي پېژني ، هغه خو پوه کړه ."

محبیب چې د مور له سره لوېدلې پروني ته کتل چې پر اوږو یې پروت وو "سمه ده مورې! ته به غمه شه" دوی ټول ښه په خواږه خوب ویده شوو، مور یې تر سهاره په سوچونو کې ورکه وه "داسې نه وي هلته یې څوک وپېژني، دهغې خوا به یې کړي، تر تا به یې نه راپرېږدي، نه، نه محیب زوی خو تعلیم یافته دی، په ښار کې اوسېدلی دی، چیرې خطا وزي".

سهارد وخته یې مور چای راوړې، له چای څښلو وروسته یې بستره او بکس راواخیستو.

مور او زرینه هم تر دروازې ورسره راغلې، دی او خاخان په رکشه کې کښېښتو، د اډې په لور روان شو.

مور یې په دروازه کې ولاړه وه، دعاگانې یې کولې "خدايه اته یې پرسر ودرېږې، ته یې کامیابه کړې، خدايه اته خود زړنو مالک یې، د پتو زړونو له حاله خبر یې، ته یې کامیابه کړې، ناکامه یې بېرته کور ته مه راولې، وتاته به زاری کوم، نور خو مې یو وس هم نه ورسېږي".

په اډه کې یې محیب په بس کې پرچوکی کښېناوؤ، خاخان ورته ولاړ وو.

"وروره! څومره پام به کوي، اول خو کلې له بې مقصده مه ځه، داسې نه وي دښمن دي وپېژني، وار به له مخه کړي".

محبیب چې مخ یې د خاخان په خوا وو، یو لاس یې د مخ پر چوکی ښی و "نه وروره به غمه شه، که خدای کول وروږه ناکامه نه درته راځي".

پٺ سوکھ، سوکھ روان بس کي خان را کوز شو، محیب له کوره
پٺ اول سفر روان شو.

محیب له هغه، پر څنگه ناست يوه مسافره سره گپه شروع کړه: "د
کوم ځای يې، څوک يې او څه کار کوي؟"

هغه چې ځان ور وپېژندلی، سړی که يې څه هم خپل قریب نه وو،
د کلې يې وو.

پٺ خبرو، خبرز کي يې د سکول پوښتنه ځينې وکړه: "تاسو يټه
کلې کي د هلکانو يا نجونو سکول شته؟"

کليوال چې د مخ پر چوکي يې سربيشی وو، را پورته يې کړو "نه
نه".

محیب چې د خپل کليوال ژړو سترگو ته او نری څو تاره بڼه ته
کتل "که چيري داسې سړی پيداشي، سکول در کوي بيا يې
تاسو کوئ يا يې پرېږدئ؟"

کليوال چې يې وڅېره ته کتل، په ذهن کي يې دا وو چې رنگ او
جامه يې د پښتانه نه ده، پښتو څنگه داسې صفا وايي.

يو څه وار وروسته يې داسې وويل "دا خود مشرانو کار دی".

د محیب نظر هغه ماشوم ته واوښت چې د مخ پٺ چوکي کي مور
را پورته کړی، څېره يې د مور تر اوږه لوړه ښکاره وه چې له
ژړاسره يې هغه دوه اوس راوتي واړه غاښونه هم ښکارېدو.

"خیر ستانوم او کلی، زه له خان. ره ليکم، که چيري يو موقع پٺ
لاس راغله، زه درځم، سکول که مونه کاوه، ښه د کورتو وډی
خوبه په راو خورې".

کلیوال چي دا وخت د دواړو سترگي په یو بل کې وې "خدای دي راوله" هغه بنسارگوټی را ورسېدو، په کوم کې چې دده ارډر شوی وو.

شپه یې په هوټل کې وکړه، سهار دوتر ته ورغلی، خپل دوتر یې سمبال کړو.

دوې میاشتي یې بنه ډیوتی ورکړه، اوس یې کور ته د تلو اراده کړې وه چې خپل افسر ته ورغلی درخصتی دپاره. هغه چې یې درخواست وکوت.

افیسر چې قلم یې لوړ دده پر درخواست کښېښوی "محبیه! که ناراضه کېږې نه، یو څو ورځي پاته شه، یو څو تجرباتي سکولونه راغلي دي، دا به په علاقه کې خلاص کړو بیا به لاړ شې".

محبیه چې سترگي یې په خپل درخواست کې وې "سمه ده سر! یو سکول خو وماته معلوم دی، هغه ورځ چې زه راتلم یو سړي دا ایډرس را کړی، زموږ سکول ضرورت دی".

افیسر چې کاغذ ور پورته کاؤ، په چوکۍ کې یې ځان ایله کړو. "محبیه! دا خود نجونو سکولونه دي. دلته خلگ د هلکانو سکولونه، نه پرېږدي، ته د نجونو سکول پکې خلاصه وې".

محبیه چې د افسر د دوتر هر څه تر نظر یستلی وو، د دروازي کړپ شو، دده دروازي په لور وکتل، بېرته یې مخ را وړاوو. "سر! زه داسې خلگو په مزاج ډېر ښه پوهېږم، زه به یې ډېر په

اساني سره راضي کړم. خو یوه خبره ده، ما چې څه ډول چلاوو، ستا به

اعتراض نه وي او انشاء الله له ما پته يوه او ونی کې سکول
خلاص و غواړه.

افیسر چې پته زړه کې ډېر خوشاله شو، مخ یې نیم اړولی وو، پته
کېږو سترگو یې ورکتل "بښښنه استاده له کومه کوي؟"

محبیب چې بېرته خپل درخواست پته لاس کې را اخیستو
صاحب ته یې غمه شه:

افیسر ډېر خوشاله شو چې دا د کار سرې پته لاس راغلو چې پته
لسو سکولونو کې یو خلاص کړي هم د زوی زېری دی.

محبیب پته سهار د دوتر موټر روان کړو، له ډرائیور سره
کښېنستو، پته پوښتنه، پوښتنه خپل کلي ته ورسېدو.

منو (محمد نور) یې پیدا کړو، هغه کور ته بوتلو او پته، چای یې
ورته راوړې.

د کلي خلگ یې را وغوښتو، ټول راغلو، د لرگیو پته ساله
(جونگره) کې کالی هوار وو، چارپېره بالښتونه پراته وو، ټول

و محیب ته حېران او عاجزه غوندي ناست وو.

محبیب ولاړ شو.

بسم الله الرحمن الرحيم

"قدر منو! مولوي صاحب او ټولو مشرانو ستاسو پته اجازه،

غواړم یو خو خبرې وکړم، تاسو به ضرور دا محسوسه وئ چې

دا سرې پته څه د پاره راغلی وي.

قدر منو! زه دلته د خپلو گټو د پاره نه يم راغلی، زه دلته د دي

پاره راغلی يم. غواړم چې و تاسو ته گټه در ورسوم، له چا؟ هغه

هم له حکومته .

حکومت هم پر کور ناستو ته روپی نه ورکوي، داسې هم نه ده، چې زموږ په بیت المال کې حق نشته. شته که چیري خپل حق، له بیت المالہ راباسې، نو یو ذریعہ به ورته جوړوي.

که چیري ته ذریعہ نه کړې ورته جوړه، نو پر بیت المال داسې خلگ نه دي ناست چې راشي ستاسو حقوق کور ته درته راوړي. زه چې دلته راغلی يم، ځان ستاسو خیر خوا گنم، دا یو ذریعہ مي په لاس کې ده، لکه د نجونو سکولونه. زه غواړم چې په دې ذریعہ و تاسو ته خپل حقوق در ورسېږي. ملکداد چې د نسوارو د ډبې په هنداره کې خپل مخ ته کتو، سر یې را پورته کړو.

"سړیه! پر کومه لاره چې راغلی یې، پر هغه بېرته لار شه، موږ تعلیم نه کوو."

مولوي صاحب: "موږ دي پر پیري شک لرو، ته مریدان نیسې. موږ په هلکانو تعلیم نه کوو، ته یې په نجونو کوې."

محبیب چې د صدري له جبهه د شمال را کښو "مولوي صاحب! دا مقصد مې نه دی چې تاسو په نجونو تعلیم وکړی.

مقصد مې دا دی چې عزیزان مې یاست، دا ښه مې درسي، یواځي یو ځای محکمه ورکړی، نوم به یې د سکول وي، تنخوا به در راځي، نیمه به ته اخلې، نیمه به ملک صاحب.

یو ښه بیلډنگ به در جوړ کړم، په هغه کې به څوک واړه وي نور افسران راځي نه، که چیري راتلو هم زه به ورسره يم.

مولوي صاحب ملکداد ته مخ ورواړاو.

"خبره بی دہرہ بی خایہ نندہ، خوار زموږ د پاره وای، د حکومت روپی دی پر موږ بی لور پږي".

محیب له مخ خولې پاکې کږې وې، بېرته یې د شمال جیب ته کږو.

"هو مولوي صاحب! خبره ده هم داسې، اوس خوسکول کچه دی، تنخوا یې دوه زره ده چې کله پوخ شولس، پنځلس زره به یې تنخوا وي".

مولوي صاحب پټه خلگو کې شاوخوا کتل.

"څنگه ملکداده! دلېوه له خولې بنسگری هم نښه دی".
محیب چې له جیبه کاغذونه را وکښو.

"مولوي صاحب! ډېر خوشاله شوم چې ستا غوندي عالم سره مې ولیدل.

مولوي صاحب! دوه کاره لاپاته دي، یو به پردې کاغذ ستا دستخط او بل د دې ناستو خلگو گوتې چې له تنه څخه ستاسو تنخوا شروع شي او بل یو داسې ځای را وټاکي چې زه بیلډنگ پر جوړ کړم یا یو ورځ افسر راسره وي وریې ولم".

دوی پر هغه کاغذه گوتې لگولې، پر ځای سره رغېدو، اخیر یې پر دې فیصله کړه.

ملکداده چې "د هغه ورک شوو ځای ورنښکاره کړی، که چیري حکومت دعوه کوله هم پټه دوی به یې وي".

محیب چې د مولوي صاحب له لاسه کاغذونه ورنیوو "سمه ده، هرځای چې وي، وماته یې رانښکاره کړی" دوی یې رخصت کړو.

منو، محيب هغه نر ٻڌلي کور ته بوتلو، د کوم کور نقشه څي يې مور ورته جوړه يا ويله وه يادده په ياد وه.

محيب د هغې خونې په دروازه کې ودرېدو چې دروازه يې نه وه. خود به يو وخت کليوالو کښلې وه، له دننه يې شميره مرغۍ پر راووتې، په خونه کې يې لاندې باندې وکتل، د خونې چت سوري سوري وو چې اکثره لرگي يې مات وو، پاته لرگي يې مرغيو خاشې کړي وو.

د مرغيو د چيچيانو شور وو، پاته مرغۍ هم يوه، يوه تر سوري، سوري چت ووتې چې ځای په ځای دېوال هم د ناوې اوبو سره ډاک کړی وو.

ځای په ځای بېخي رڼا تر ښکارېده، وده هغه د ويرې شپې ور په ياد شوې.

که څه هم دی ډېر ماشوم وو چې دوی به کله مور له ويرې د خونې په يوه کونج کې ويده کړو، کله په بل کونج کې. هغه شپه ور په ياد شوه چې دوی ته مور پر خوله لاس ورنیولی وو، پټ، پټ يې له دېواله سره، د سپوږمۍ په رڼا کې روان کړي وو.

بې اختياره يې په سترگو کې اوبښکې راوگرځېدې، ويې ژړل. منو چې دده سترگو ته کتل

صاحبه اخير دی پر څه دي وژړل؟

محيب چې له اوبښکو يې ډکې سترگې ورواړولې پر دې وړان کور چې زموږ پښتانه په څنگه ځايونو کې اوسېږي.

له منو سره بې خدای په امانی وکړو، خپل دو تر ته لاری.
سهار بې خپل افسر ته، د خلگو د مطمئینه کېدو کیسه وکړه،
استاده پیدا کول لا پاته وو، افسر پر خوشاله شو.

محبیب ته بې پر درخواست څه لیکل
"محبیبه! ته اوس خپل کور ته لاړ شه چې راغلی د نورو
سکولانو غم به بیا خورو".

محبیب له افسر سره خدای په امانی وکړه، د کور په لور روان
شو، کور ته ناوخته ورسېدو.

له ناوخته ډوډی خوړلو وروسته، پر بستره وغځېدو، سر بې پر
بالبت یښی وو، مور او خور بې وسرته ناستې وې، ده د دوو
تېرو شوو میاشتو حال ورکاوه.

بختیالی: "ښه! زویه کلې ته هم ورغلي".

محبیب چې په خندا بې وویل "هو مورې".

بختیالی: چې د دښمن دښمنی بې هېره شوه.

"ښه زویه! زموږ خونو ته ورغلي؟"

دی پر بستر اوښت "هو مورې! سبا بې که خیر وو عکسونه صفا
کوم بیابانه بې وگورې، اوس به مورې ویده شوو، زه ډېر سترې
یم، سبا به که خیر وو خبرې کوو".

سهار پر چای بې خاخان ته د کلې او سکول ټوله کیسه وکړه.
خاخان چې د ده له خوبه پر سېدلو سترگو ته کتل "وروره! دا خو
دی ډېر ښه کړي دي، اوس به ښځینه استاده چیري غواړو؟"

محبیب چې سترگې بې په زړینه کې وې.

"للا! دا د بابو اقبال لور سبق ویلی دی، دا به نو کړي نه کوي؟"

خاخان چي هم سترگي د زريني د لاس پۀ تېلو او ږمنځ کي وې
 چي دته يې راوړو "حال به يې وکړو". بابواقبال ته ورغلو، دروازه
 يې وټکوله، هغه راغلي، پۀ دروازه کي ولاړ وو.
 خاخان پۀ کوڅه کي يوې او بلې خواته کتل، ټوله کيسه يې ورته
 وکړه.

چي دى بېرته پر شا غبرگېدو "سمه ده، زۀ به له لور سره صلاح
 وکړم".
 د دۀ شا ورته وه.

د خاخان له شاوړسې ږغ شو.
 "ها بابو صاحب! دا يوه خبره مي هېره شوه، محيب ويل چي تر
 هغه د دۀ و لور ته، روپۍ پر کور ورکوم، ترڅو چي موږ هلته پۀ
 کډه ځوو.

کله چي موږ پۀ کډه ځوو، تۀ خو هم اوس پېنښن يې، تۀ به هم په
 کډه راسره لاړ شي.
 که تۀ چيري نۀ تلې، ستا لور به راسره لاړه شي، زموږ پۀ کور کي
 به او سپري".

بابو سهار د خپلې لور کاغذونه ورته راوړو.
 تر هغه محيب د بابواقبال د لور تنخوا، کور ته وراوړله.
 د ملکداد او مولوي صاحب روپۍ يې، له خپلې تنخوا وړکولې.

که څه هم شکیله له وږو کوالې د ده یی کور ته تلل راتله
چې کله محیب نوکري ورلره پیدا کړه، هغه وخت یې بېخي تگ، را
تگ نور هم زیات شو.

هر وخت به یې له زرینې سره، د کور په کار کې مرسته کوله.
د بختيالی شکیله ډېره خوښه وه.

خاخان د کړکۍ وڅنگ ته کټ یېښی وو، د رنگونو واړه، واړه
ډیپان په کړکۍ کې پراته، په هر رنگ د خپل ډیپي سر لړلی وو.
تر کړکۍ سره هوا راتله، وڅنگ ته د کړکۍ پرده یې پورته، پورته
کوله.

د خاخان خپل انځور کړی تصویر په لاس کې وو، چې مور یې
راغله، د کټ پرزی کښېنسته، تصویر ته یې کتل.
بختيالی "زویه! دا تصویران خلگ ښه نه یاده وي."
خاخان تصویر مور ته ونيوو "مورې! دا یوه فلمي اداکاره ده."
بختيالی دده د لاسه تصویر ونيوو.

زویه! تر دې تصویره مې یوڅېره راپه یاد شوه چې له ډېره وخته مې
په زړه کې ده، نن به ورته وایې، نن به ورته وایې.
خاخان "څنگه خبره؟"

بختيالی "زویه! زه چې د شکیلې تورې غټې سترگې، سره گڼ
وېنستان، د سپین مخ پراخه گردۍ کاسه، او ښائسته مرمړین
غابونه ووينم، زړه مې وغواړي چې بابو اقبال ته ووايه، دا لور را

کره، زما و زوی محیب ته . بیا بپرته پنبهمانه شم، له خانه سره
ووايم.

يو خود خاخان واده نشته بل که څه هم دوی پښتانه دي، لهجه يې
له موربه جدا ده، دود او دستور يې له موربه جدا دی.

دا وخت يې مور داسې محسوسه کره چې يو چا غور نيولی دی،
زما خبرې اوري.

شاته يې وکتل چې شکیله و زرینه يې وليدې، شک يې په يقين
بدل شو، خبره يې واپوله.

"خاخانه زويه! د محیب په مسافري کې ډېر وخت وشو چې حال
احوال يې نه دی راغلی، تايې يو باسخواست (درک) کړی وای، چې
روغ جوړ دی؟"

چې د دوی خبره ختمیده، د محیب توخی شو دتنه راغلی.

خاخان او مور ورولاړ شو، په غېږ يې روغې ورسره وکړو.

مور يې نارې کړې "زرينې لورې! اوبه راوړه." زرينې چې اوبه
راوړې، محیب يې وليدو "عمر دي ډېر دی، هم دا اوس مې يادولې

راغلي، محیبه وروړه!

غېږ يې پر وگرځوله، زرینه چې د مورکې نن خويمه ده چې په خوله
کې وې، هم دا اوس، اوس يې ياد کړې.

زرینه چې چای راوړلو ته ولاړه شوه، شکیله ته يې د محیب د راتلو
وويل.

شکيلې چې د چای چائينکه پر ښو "زرينې! نن يوه د زړه خبره په
خوله درته وکړم، بده خوبه يې نه گڼي."

زرینې چې پیالی په پتنوس کې شوې "نه نه شکیلې خود یې وکړه،
ولي به یې بده گنم".

شکيله چې سترگې یې د زرینې په لاس او پتناسه کې وې "له ډېره
وخته مې زړه دا غواړي چې له محیب سره کښېنم، یو څو خبرې
ورسره وکړم".

زرینې چې له اوږه چائینکه را کوزوله "دا خو اسانه ده، اوس چې زه
ورغلم، د را ناره به کړم چې شکیلې دلته راشه، ته هلته یوازې څه
کوې، ته چې راشې، بس روغېر به ورسره وکړې".

زرینې چې پتنوس را واخیست، دا هم ورسره ولاړه شوه "سمه ده،
زرینې چې جای ور وړې، پیالی یې ډکې کړې بیا یې ناره کړه
"شکیلې! دلته راشه، ته هلته یوازې څه کوې".

شکيله چې په دروازه کې ولاړه وه، سوکه، سوکه راغله، د زرینې
له څنگه کښېنسته.

محیب چې سترگې ورواړولې "شکیلې! څنگه یې؟"

شکیلې چې سر کښته ځړولی وو، غټې تورې سترگې یې مړې ور
واړولې "زه ښه یم محیب صاحب، ته څنگه یې؟"

محیب چې د مور له لاسه د اوبو گلاس نیوو "زه هم ښه یم، ستاسو
په کور کې څه حال دی، مور او اقبال صاحب هم ښه دي؟"

شکیلې چې د زرینې د پروني سپینسي، په دوو گوتو سره پېچل،
سترگې یې مړې ورواړولې.

"هو ټول ښه دي".

محیب چې د جای اخري پیاله کښېنوه، ولاړ شو، د جرابي یې
کښلې.

”للا! زہ یواری خم، یو خہ کار می دی، بہر تہ ژر راحم“
شکیلہ تردہ لہ مخہ ووتہ.

محبیب چہ لہ کورہ ووتو، پہ کوخہ کپ روان وو چہ شکیلہ بی
ولیدہ پہ خپلہ دروازہ کپ ولاڑہ وہ، لہ ہغہ خوا چہ محیب بہر تہ
کور تہ را رہی وو، شکیلہ لا پہ دروازہ کپ ولاڑہ وہ، محیب تہ بی
کتل.

محبیب شکی شو چہ ددوی تر کور را تہر شو، شاتہ بی وکتل،
شکیلہ لا پہ دہ پسی کتل،
د محیب تبیت سرہ گد وڈ شو.

تولہ شپہ بی پر دہ سوچ کاوؤ چہ ”د دہ نجلی، خہ مقصد دی، پہ
دروازہ کپ ولاڑہ وی؟“

خیر سہار کہ ولاڑہ وہ پونستہ بے خینی کوی، سہار چہ محیب را
ووتو، پہ کوخہ کپ روان وو، ددوی تر کورہ بی و دروازہ تہ کتل،
شکیلہ نہ وہ بنکارہ.

لہ خان سرہ بی وویل، ”بہ بی ویلی دی چہ پہ خان کپ وینی، ہغہ
پہ جہان کپ وینی“ پہ دہ سوچ کپ ددوی تر کور تہر شوی وو چہ
شاتہ بی وکتل، شکیلہ ولاڑہ وہ، بہر تہ را غیرگ شو،
شکیلہ چہ دی ولیدو، دروازہ بی بندہ کرہ، ماخوستن بی یوہ او
بلہ خواتہ وکتل چہ شوک نہ وو، زرینہ تہ بی وویل ”سبا شکیلہ را
وغواڑہ، زما پہ کار دہ“

زرینہ واڑہ وخنڈل ”سمہ دہ وورورہ!“
پہ دا بلہ غرمہ چہ محیب لہ بنارہ راغلی، شکیلہ راغلی وہ،
پہ گونجی تندی او برگو سترگو بی شکیلہ تہ کتل.

تہ شرم نہ لری چی پٺہ دروازہ کھی ولاړه بیټه.
شکیلہ چی له خولې سره بیټه د پروني خاک نیولی وو، واره واره بیټه
خندل صاحبہ! د دې کوڅې ټولې بنڅې پٺہ دروازہ کھی دربرې، یوه
زه خونہ یم.

محبیب چی سر کنبسته څړولی وو، را پورته بیټه کړو، پټه قهر بیټه ور
وکتل "منم چی دربرې، خو ته باید داسی ونکړې.

زه چی کور ته راځم، تا پټہ دروازہ کھی نه ووینم، که مې ولیدې بیا به
دی وخیر ته سترگې وخبړي."

شکیلہ چی مخ بیټه د زرینې پټه خوا وو "سمه ده صاحبہ! چی ته
راتلې بیا وما ته حال راکوه."

محبیب چی په خونہ دننه کېدو "هوزہ ستاد پلار مزدور یم."

شکیلہ ولاړه شوه، کټ، کټ و بیټه خندل، د دې پټه لهجه بیټه وویل.
"یوه به کوی."

ده چی پټه خونہ کھی خپلی کنبلی، سترگې بیټه هغه بالنست کھی وې
چی دېوال ته پروت وو، له هغه ځایه بیټه وویل "زرینې! دا شکیلہ
پوه کړه، زه دا نمک حرامې نه کوم، که یوچا ولیدو څه به وای. ته
خبره بیټه چی زه د دې کوڅې، د هر سړي، قدر کوم، خدای تر دې
ځایه را ورسولم، د دې کوڅې خلکو، نن زه داسی نمک حرامی
څنگه وکړم؟"

زرینې چی کړکی سره پوري وهله "سمه ده وروره! زه به بیټه پر ه
کړم."

پټه دې بله ورځ اقبال بابو راغلی، پټه خونہ کھی پر کټ داسې ناست
وو چی دواړه پنبې بیټه لاندي څړېدې، بختیالی ته بیټه وویل "د

شکيلي غوڻستنه ده ڇي زه محيب سره واده ڪول غواڙم، ته خبره ٻي
زما دغه يوه لور ده او اختيار مڻي هم ور ڪري دي ڇي ڊي گوته
پر کنبهنسوه، بس موڙ ٻي وهغه ته ور ڪوو، هم موخوئس دي.

بختيالي ڇي پر ڪٽ بالنست ورتي ڊڊلي "سمه ده وروره، موڙ به
صلاح سره وڪرو، صلاح نو بل له ڇا سره ڪوو، يو شاه جي دي له
هغه سره به ووينو." ماننام ڇي خاخان او محيب راغلو، بختيالي د
اقبال بابو کيسه ورتي وڪره.

د محيب د بنينبي له او بو ڊڪ گلاس پئ لاس ڪي وو، پئ او بو ڪي
ٻي ڪتل ڇي وٻي خندل "موري! زه به شرم نه لرم، ڇي لالا به ٻي واده
ناست وي، زه به واده ڪوم."

خاخان ڇي د ده وٽڪو سپينو، ورو غائبونو ته ڪتل "نه وروره! ڊي
ته به نه گورو ڇي ستا واده شته او زما واده نشته.

ڊي ته به گورو ڇي زمونڱه پئ خه ڪي ده، دا بنخه ڇي موڙ
غوڻستاي، پئ سوالو مون نه شوه پيدا ڪولاي، نن سري ڪور ته درته
راغلي دي، پئ سوالونو ٻي درڪوي.

يو خو ته او دا پئ خبره سره پوهي بل به دي هغه د سڪول ڪار پئ
جوڙ شي.

زه خو هسي هم د بنار بنخه نه ڪوم، پئ ما مه پر پشانه ڪپره.

زه ڇي بيا ڪلي ته لارشم، پئ هغه خپلو او بنينو او شينو ڪي به يوه
پيدا ڪرم.

محيب ڪه هر ڇومره خان دل ڊي دور ڪرو، خو بختيالي او خاخان تر
خپله خبر نه تهر ٻڌو.

خو ورڃي ڀس اقبال بابو بيا راغلي، يو ڀنڊو ڪتاب ٻي هم پڻ لاس
کي وو۔

له خپلي سره پر کالي کڻهنستو.

”بختيالی! ڇنگه شو خوري صلاح مو وکړه!“

بختيالی ”هو وروره! ماڻهام چي ځاځان راشي، زه او ځاځان به کور
ته در شو.“

اقبال چي د ولاړيدو هڅه کوله ”خوبسه مي ده، زه به انتظار کوم. ښه

دي سره و به ږغږيو، تاسو به هم يو څوک لري، زه به ٻي هم لرم.“

بختيالی چي دلته يوازي بيا د سوچونو له دنيا را ووته. داسي ٻي

محسوسه کړه. لکه له خوبه چي را وينه شي، له ځان سره ٻي دا

غاږه وکړه۔

خپل د وخورم خپل له څه دي

خپل د نورو په نامه دي“

ماڻهام چي ځاځان راغلي، بختيالی او ځاځان د اقبال بابو کور ته

ورغلو، ورځ او وخت ٻي سره وټاکلو۔

دغه رنگه د بختيالی په ژوند کي. د ښادي اوله ورځ راغله، چي دا

له خوشالي په دي نه پوهېده، چي زه څه وکړم څه نه؟!

محیب پڻ ڇپيل ڊوٽر کي ناست و وڃي ڇپيل افيسر
وڃو بڻتو، ورغلي.

”محيبه! ستا ڊسڪول ڇو ڊوه ڪاله پوره شو، اوس بي ڊ
پڇهدو ار ڊر شوي ڊي. پر لس تاريخه سيڪريٽري راڃي،
گوري بي.“

تڻ هغه استاده ته حال ورڪره ڇي پڻ هغه ورڃ حاضره وي او
يا بي ماشومان صفا وي.

محيب وويل ”سمه ڊه سر! بي غمه شه“ را ووتو.
يو ليڪ بي وليڪلو. ڊ ڇپيل نائب قاصڊ پڻ لاس بي ورڪرو،
ڇي ڊا زمور ٽر ڪوره ورسوه. اقبال صاحب ته بي ڊوي پڻ
ڇپله رسوي.

ڊي پڻ ڇپله سهار له ڊرائيو ره سره پڻ موٽر کي سپور شو.
ڪلپ ته ورغلي.

ڊ ڪلپ څلگ بي پوه ڪرو ڇي ”ڙه پر لس تاريخه افيسر
راولم. تاسو ڊا ورته وواياست. ڇي ڊا ڄاي را پوخ ڪره.“

نور ما او ڪار سره پر ڊي.
ملڪڊاد ڇي سترگي بي ڊ ڊه پڻ ڇهه ڪي وي. ڊ يو شناخته
گمان بي پر ڪهدو.

”صاحبه! ڪه بي چيري ماشومان طلب ڪرو.“

محیب چي سترگي بي د سکول د سرای په نږېدلي، کنډو،
کنډو دېوال کې وي "هغه زه پوه شوم او کار."
په هغه ورځ دينک کاکا هم په خلگو کې موجوده وو، دی بي
ويپژندلی.

محیب مخ وړ واراوو "کاکا ته هم د دې کلي بي؟"
دينک چي په برېتو کې بي خندل "هو، ولي؟"
محیب د سترگو له اشارې سره سم.
"بل وخت هم زه راغلی يم، ته مې نه بي ليدلی."
دينک: "هو زمانن اوله ده چي درته راغلی يم."
محیب: کاکا "بيا خونو ملامت بي."
دينک: "هو ملامت يم."

محیب چي مخ د ملکداد په لور وړ واراوو "چي ملامت بي
بيا پر لس تاريخه د شلو کسانو ډوډی وکړه."
دينک چي ده ور خبرمه لاس ونيوو، په وره خندا کې بي
وويل.

"عجبه ده، ډوډی په ما کوي، روپی، مولوي صاحب او
ملکداد ته ورکوي؟"
محیب چي بي لاس په لاس کې ټينگ کړو "کاکا عجبه خبره
کوي، مشرد ميريانو هم وي."
دينک چي بي لاس له لاسه کښو "سمه ده تر يوه سپرلي به
تېر شم."
محیب کاکا کور دي ودان.

یوہ، یوہ تہ بیہ د رخصت لاس پٺ لاس کٺی ور کاوو، چٺی
محبیب رخصت شوو.

دینک کور تہ راغلی.

"تہنجی! عجبہ بٺہ درتہ وکرم، شاوخوا بیہ وکتل څوک تہوو،
تہ خبرہ بیہ د سکول افسر څوک دی؟"

تہنجہ چٺی لہ گوڊی بیہ اوبٺہ را اخیستی تہ سپرہ زٺہ څٺہ پٺہ
خبرہ یم."

دینک چٺی بیہ اوبٺہ لہ لاسہ وراخیستی "افیسر محیب
نومیڀری، د بختیالی زوی دی."

تہنجہ چٺی د دٺہ د لاس لوبنی تہ انتظار وہ "دا څٺہ وای، د
ملکداد پر کور خو خاوری تہ وراوڀری؟"

دینک چٺی بٺرتہ لوبنی ور کاوو.

"تہنجی! پٺہ نیت بٺہ بیہ خدای خبر وی، اوس خو پر لس
تاریخہ راخی، د شلو کسانو ڊوڊی بٺہ ورتہ کوو."

تہنجہ چٺی روانہ وہ، نوک بیہ ونیوو "خود بیہ ورتہ کوو،
ڊوڊی د دٺہ تر سر جارده.

سپرہ اتہ بیہ بٺہ پٺرنی، د بختیالی زوی دی کہ بنزی؟"
دینک چٺی د دٺی ولاس تہ کتل، پٺہ لوبنی کٺی پاتہ اوبٺہ بیہ
تویولپ "تہ زٺہ بیہ بٺہ پٺرنم، د بختیالی زوی دی، بنزی بیہ
تہ دی، محیب نومیڀری."

پر تہہ تاریخہ شکیلہ او اقبال صاحب را ورسپدو.
محبیب چٺی د سرای پٺہ دروازہ کٺی ودریدو.

"اقبال صاحب ازه که خیر وو، سهار وختی له ماشومانوسره
راخم بیابنه سکول ته که خیر وو خو".

اقبال صاحب چې دننه په دروازه کې ولاړ و "دلې پاته شه،
شکیله خو څه ناولده ننه ده".

محیب چې ده تلو هڅه یې کوله.

"نه نه زه یو ځای میلمه یم".

سهار وختی محیب راغلی، خو ورې نجونه او ماشومان یې
په موټر کې کښېنولي وو، دوی یې هم را واخیستو، د
سکول په لور روان شو.

چې کلې ته ورسېدو، د دینک کاکا کور ته ورغلو، هغه یې
بنه خدمت وکړو.

دا یوه حرکت د دینک خوند نه ور کاوؤ، چې وده به یې
وکتل، په برېتو کې به یې وخنډل.

اخیر یې دینک کاکا ته هغه بسکت ور کول، چې له ځانه
سره یې راوړي وو، د افسر د پاره. هغه یې ور کول پوه یې
کړو.

افسر دېر ناوخته شو چې دوی دودۍ وخوره. اوس یې د
روانېدو تیارې کوله. د هلکانو نارې شوې "هغه دی بل
موټر راغلی، هغه دی بل موټر راغلی" چې موټر رارسېدو،
دوی د سکول له مخه سره ټول ولاړ وو.

یو درخواست یې د ملکداد په لاس ور کړی و. او بل د
شکیلې.

موټر ودرېدی هغه افسر و. راکښته شو.

محبیب چې ور مخته شو.

صاحبہ! ډېر ناوخته شوې، بېخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړې، موږ هم در روانېدو.

افیسر چې گهړې ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي، پۀ تاسو خو مې ډېره شپيانه وکړه."

محبیب شکيله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړې سگرېټ يې پۀ خوله کې وو، اور لگیت

يې د پتلانۀ جېب ته کړې، سکول ته روان شو، دورې يې د

ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افیسر پۀ ولاړې له موټره سره، يو

پياله چای وڅښلې، روان شو.

محبیب راغلو د ډينک کاکا پۀ کور کې يې، ښې پۀ تسلي

چای وڅښلې.

بيا يې هغه له ښاره راوستي ماشومان پۀ موټر کې

واخيستل، او خپلو خپلو کورنو ته يو وړول،

دی په خپل دفتر ځينې کوز شو. پۀ هغه شپه، شپه يې

ډرائيور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلې، کور ته يې

ورسولو.

محیب پٺه کلي کي د سکول پٺه بهانه سراي شروع کري .
 که څه هم سراي کچه وو . خو نقشه يي داسي وه چې کليوال ټول
 ورته حيران وو .
 اوس به محیب يوه نه بله ورځ ضرور کلي ته تلو . يو ورځ خپل
 افيسر ور وغوښت .
 "محیبه ! ستا هغه کلي ته بهخي تله را تله ډېر شول . له هغې
 استادې سره خودي خبره نه شوه اوږده ؟"
 محیب چې د ده ومخته پر چوکی ناست وو . واره يي وخنډل
 "سر ! هم داسي يې وگڼه ."
 افيسر چې پر کاغذ يو څه ليکل .
 "محیبه ! خيال کوه داسي نه وي پښتون وطن دی"
 محیب چې نظريي د افيسر پٺه نري گوتو کي وو "نه نه صاحبه !
 داسي نه ده . هغه استاده ماغوښتي ده . که مې څه هم را واده کړي
 نه ده . سر ! زه به نن ټوله کيسه صفا . صفا درته وکړم چې زه دا
 سکول څه ډول جلوم او څه مقصد مې دی ؟"
 افيسر ته يې ټوله کيسه وکړه
 افيسر چې قلم يي پر کاغذ برسېره پرېښودی . پٺه چوکی کي
 وغځېدو "ښه ښه بس .
 محیبه ! له نننه پس ته له دې کلي بند يي . ستا پر ځای به زه دا
 ډيوټي کوم ."

محیب چي سر کڻسته څرولي وو، خپل شونډ يې په غاښو کې نيولی وو، له ځانه ورک غوندي ښکاريډو، بېرته يې سر را پورته کړو.

"نه سر! وتاته زحمت نه در کوم، زه ور سره پوهېږم."

افيسر چي په چوکۍ کې راجگ شو، خپل قلم يې بېرته ور واخيستو.

"نه نه سر خلاص کړه، که چيري نه مني، نو ورځم هغو خلکو ته دا کيسه صفا، صفا کوم."

محیب چي سترگي يې بېرته له افسره را واپولې.

"نه نه سر! که مې مور خبره شوه، بې وعدې به سره شي، دامې د مور ارمان دی."

افيسر چي خپل ليکل شروع کړو.

"بس ته سبا کور ته لاړ شه د کور کارونه او خپل واده به وکړې، زه پوه شوم او هغه کار."

محیب چي ولاړېدو.

"سر! څنگه چې ستاسو خوښه وي."

له افسر يې رخصت واخيستو، ښار ته را ووتو، په بس کې سپور شو.

کور ته چې ورغلی، بېخي ناوخته وو.

د ډوډۍ دسترخوان غوړېدلی وو، کهول ټول پر ډوډۍ ناست وو

ده هم لاس و مينځل، ځاځان خندل.

"هلکه محیبه! شکيله درغلي وه، خو يو څو شپې به دي په کولې،

تا بېرته په هغه ورځ را ولېږله."

دی خاموشه ناست وو.

د بختیالی چې جوړه گوله په لاس کې وه. خولې ته یې وپلله. لاس یې تم کړو.

"محیبه زویه! څنگه دي کړو سکول؟"

محیبه چې د مور په لاس کې گولې ته کتل "مورې! ما خود سکول په بهانه په کلې کې سرای شروع کړو."

بختیالی چې گوله یې په خوله کې وه.

"زویه! دا کار به دي بې صلاح نه شروع کاوؤ."

محیبه چې له ډوډۍ سوځلي ځایونه بېلول "مورې! ما شروع کړی."

بختیالی چې بله گوله تر مخ پر اته غاب ته وروړه.

"زویه! مزدورانو ته دي څوک پرېښودل؟"

محیبه چې ډوډۍ بس کړې وه.

"مورې! خپل افسر."

نورو ډوډۍ خوړه. ده ټوله کیسه ورته وکړه.

بختیالی چې سترگې یې په غابونو کې وې. زرینې سره یو ځای کول.

"زویه! ښه شو چې راغلې. موږ هم پرېشانه وو چې دا هلک اوس څه شو چې نه راځي."

اقبال صاحب دا څویم وار دی چې راځي وايي "زه تیار یم. زغ ستاسو له خوا دی" موږ وتاته کتل. د واده تاریخ موندی معلوم

کړی.

محیبه چې دسترخوان ټول شو. ځاځان ته ور ولاړ شو

محیب: "لالا! استری مہ شی".

له هغه وروسته یې له مور او زرينې سره روغېر وکړو.

بختیالی: "خاخانه زویه! اوس له محیبه سره د اقبال صاحب پر خبره وروغېره".

محیب چې بیرته کښېنستو.

"مورې! دا خو ستا او دلالا کار دی، ورځ به مو ورسره ټاکله".

بختیالی چې سترگې یې په زرينه کې وې، سره نغښتي دسترخوان یې په لاس کې نیولی وو، د خبرې د ختمیدو په انتظار کې وه.

"زویه! کار خود زما او دلالادی، مور دا هڅه په دې وکړه چې داسې نه وي، دده ضروري کارونه وي، مور دلته د واده تاریخ معلوم کړو".

ماښام اقبال صاحب خبر شوی وو چې محیب راغلی دی، په سهار

یې مخه ور وکړه، کور ته ورغلی.

بختیالی سر مینځلی وو، تر مخ یې هینداره، تېل او ږمنځ پراته

وو چې دی یې نوک نیولی ولیدو، ژر، ژر یې پرونی پر سر کړو

"راځه راځه خدای دې راوله".

اقبال صاحب چې خپلی کښلې.

"بختیالی! خاخان او محیب چېرې دي؟"

بختیالی چې هینداره، ږمنځ او تېل سره ټولول

ته کښېنه، رابۀ شی".

خاخان هم له خونې راووتو، دروغېر پر وخت چې دده ولاړېدو

هڅه کوله، خاخان ورته کښېنستو.

له روغبره وروسته، خاخان هم بل بالنبت ته څنگ ووهلو. اقبال صاحب چې د خاخان په خوا کتل د کار خبرې به کوو، زه روان یم، یو ځای ډېر ضروري کار لرم.

وروره! ته به وایې د دې سړي اوس څه تازیله ده چې هره ورځ راځي او هله، هله یې جوړه کړې ده.

وروره! د نجلی شیان نیم دباندي په برامده کې پراته دي، نیم په خونه کې، ته خبر یې، زموږ ډېر وړوکی سړای دی، دوې خونې پکښې دي،

په یوه کې د نجلی شیان پراته دي، په هغه بله کې موږ گزاره کوو.

خاخان چای اچولې، سترگې یې په پیاله کې وې.

"په کومه ورځ چې ته تیار یې، موږ تیار یو."

ده پیاله وځان ته نژدې کوله چې په ژرغونې انداز یې وویل "را روان اتوار".

خاخان چې پر خپله بیره لاس تېراوو.

"سمه ده، ته به هم خپل پاته کارونه وکړې، موږ هم".

اقبال صاحب چې د پیالې له تشېدوسره سم ولاړ شو د خدای په امان.

خاخان چې هم ورسره ولاړ شو.

"په مخه دي ښه".

بختیالی چې د خاخان له څنگه سره ناسته وه زوی دي ومړه

اولاده چې اقبال صاحب نن لا ژرغونې وو.

او بالاخیر ہفہ اتوار ہم راغلی چہ اقبال صاحب او بنخی ژرل،
خاخان او بختیالی لاسونہ سرہ کړي وو، یوہم لہ خوشالی پټہ
خپلو جامو کپ نټہ خاییدلو، د کوخې بنخی یې لہ کورہ وتې او پټہ
کور ننوتې۔

مانبام د کوخې د ټولو خلگو ډوډی د دوی پټہ کور کپ وه۔

د وادہ دوڀ میاشتی پس، محیب خیل ڊیوتی تہ لاپ۔
 دوری بی لہ خیل افسر سرہ ولیدل، خیل حال بی ور کرو۔
 "سراتہ اوس خیل حال راکرہ، خنگہ بی زما لہ قریبانوسرہ،
 پٺہ ژبہ پوہرپی او کار پر خٺہ حال دی، تر کومہ خایہ رسبدلی
 دی؟"

افیسر چپی پٺہ برتونو کپی خندل، ددہ پر مخ بی دوو، ورو
 تازہ تپونو تہ کتل۔

"محیبہ! کار ڊر بنٺہ روان دی، قریبان دی ہم نور بنٺہ دی، یو
 پدینک می سر نہ خلاصی پی چپی خنگہ سری دی؟، خیر
 زیاتہ کار سر تہ رسبدلی دی، یوہ میاشت کہ بی لاوغونستہ۔
 دا یوہ سری خٺہ ستری کری می، لکہ ہفہ نجار ڊہرپی روپی بی
 پاتہ دی، لہ ماسرہ وپی نہ چپی ور کولی می۔
 زما کوربٺہ واتاہ نہ وی معلوم، شپہتہ تنٺہ دی، د مزدوری
 بی یوزہ می۔

زمور کورونہ خو بنٺہ در معلوم دی چپی گتہ بی یو، ختہ بی
 سل۔"

محیب چپی جہب تہ لاس کرو، درو پو بنچپی بی راکنپی
 "سراغم بی مہ کوه، روپی می راورپی دی، ہم ستا کار پٺہ
 کھری ہم زما۔"

محیب چي له چوکی ورولاړ شو، صاحب ته یې روپی ور کولې.

"د سرای کار خو که خیر وو، زیاته پای ته رسېدلې دی. هغه د سکول بیلډنگ څنگه شو؟"

افیسر روپی گڼلې.

"محیبه! هغه کار تېکدار اخیستی دی، تېکدار مې پوه کړی دی، تر هغه به کار نه شروع کوي چې ته پۀ کډه نه یې ورغلی؟"

محیب چې افسر ته ورکړې هغه بقایه روپی یې و جیب ته کولې.

"سر! بیا خودي ډېر بنه کړي دي؟"

افیسر چې نائب قاصد ته حکم وکړو، هغه رجسټر را واخه. "محیبه! پۀ دې کې خپله حاضري ولگوه او ورشه خپله تنخوا واخه، کور ته لاړ شه، زۀ پوه شوم او دوتر، هغه کار وماته دا خو ورځي د کلې ماحول څۀ بنه نه بنکاري، دینک سپک، سپک کېږي داسې نه وي، کلیوال ټول پۀ دې خبر کړي او هغه ستاسو تر راتلوله مخه، یو چل جوړ نه کړي."

نن څویم تاریخ دی؟"

محیب چې خپله حاضري یې لگوله "افیسر! نن دریم دی."

افیسر چې بېرته د دۀ له لاسه قلم نیوو.

"محیبه! را روان یوه تاریخ ته به که خیر وو، کار مکمل وي.

که څۀ پاته وو بیا به یې وکړو.

ته به پر یوه تاریخ کډه راولې، زۀ به دورې درته ولاړ یم."

محبیب چې ور مخته شو.

صاحبہ! ډېر ناوخته شوې، بېخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړې، موږ هم در روانېدو.

افيسر چې گهړې ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي، په تاسو خو مې ډېره شپيانه وکړه".

محبیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړې سگرېټ يې په خوله کې وو، اور لگیت

يې د پتلانۍ جېب ته کړې، سکول ته روان شو، دورې يې د

ملکداد او شکیلي در خواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افيسر په ولاړې له موټره سره، يو

پياله چای وڅښلې، روان شو.

محبیب راغلو د ډينک کاکا په کور کې يې، ښې په تسلي

چای وڅښلې.

بيا يې هغه له ښاره راوستي ماشومان په موټر کې

واخيستل، او خپلو خپلو کورنو ته يو وړول،

دی په خپل دفتر ځينې کوز شو. په هغه شپه، شپه يې

ډرائيور له اقبال صاحب او شکیلي سره ولېږلې، کور ته يې

ورسولو.

محیب چي شڪيلي ته د اوبو اشاره ڪوله.
 "يوه بلا يي نه وهي، مستان هر خاي وخت تيره ولاي شي."
 محیب د اوبو له چنبلو سره سم ولا شو، خيلي خونې ته لاږ.
 يوگري وروسته شڪيله هم ورغله، د پلنگ پرزي
 کنبسته، د محیب يو لاس يي په لاس کي ٽينگ ونيوو.
 "ستا څه خيال دي، شڪيلي چي دومره سپين سترگي ڪولاي
 شوه، اوس به له تاسره په هغه ڪلي کي د ژوند شپي او ورځي
 نه کړي تيري."
 په دې بل ماښام چي اقبال صاحب راغلي، محیب لاږو، شاه
 جي يي تر لاس نيولي راوستو.
 ډوډي راغله، وخورله شوه.
 له ډوډي وروسته، شني چاي راغلي
 محیب، شاه جي ته د چاي پيالو ورپور ته ڪوله.
 خاځان چي خبره يي په دې ډول ياده کړه.
 "شاه صاحب! زمونږ ټوله ڪورني څه، زمونږ لمسبان او
 ڪپوسبان به ستا احسان منو، مونږ خدای تر دې ځايه را
 ورسولو، تارا ورسولو.
 ستا له درسه وروسته، مونږ ټولو هغه سړي هير کړه، چا چي
 و مونږ ته يي پر زونو داغونه را بيټي وو، په ڪوتلو زونو مو
 د ژوند د تهر بدلولاږ، تارا نيولي وه، پر هغه لاره خو مونږ نه
 دي تر دې ځايه سفر را وکړو."

شاه جي ڇڻي پٽ ڀڄڻ ڀڄڻ لاس پياله نيولي وه "خاخانه استا
ده خبري پٽ مقصد نه شوم پوه؟"

خاخان ڇڻي د مور له لوره سترگي د ده پٽ خوا وارولي.
"شاه صاحب! ته نه ٻي ملامت، وماته خبري درک نه راکاوڙ
ڇڻي له کومه خايه ٻي شروع ڪرم، موڊ اراده ڪري ده، خپل
کلي ته پٽ ڪله ڄو."

شاه جي ڇڻي د خپل سر پر تڪو سپينو و ٻنستانو لاس تهر اوو.
"خاخانه! ادا زما فرض وو، ما خپل فرض پوره ڪري دي، له
تاسو سره مو يو احسان هم نه دي ڪري."

خاخان ڇڻي خپله پياله ٻي ڊڪوله.
"شاه صاحب! ته ڪه ٻي احسان نه بولي، موڊ ٻي احسان
گهو، نور بدل خو ٻي موڊ نه شو در ڪولاي، دارشته به تر
مرگه در سره پالو."

له دي وروسته ٻي شاه صاحب او اقبال صاحب رخصت ڪرو،
شاه صاحب محيبت تر لاس نيولي ڪور ته بوتلو.
پاته ورڇي ٻي خپل ڪارونه سره سم ڪرو.

د هغه تاريخ پٽ ورڇ ٻي يوه لاري او يو موٽر ونيو، ما بنام
له ٻي ڊڪوڇي ڊٽولو، خلگو ڊوڊي وڪره ڇڻي نه شيعه، نه
عسائي او نه هندو پاته شوو.

له ڊوڊي وروسته ٻي لاري ته ڪور ورو اچاورد.
له ٽولو سره ٻي خدای پٽ امانی وڪرو.

شاه جي، جبينه، اقبال او د اقبال نسخہ د نسخو و موتر ته ولاړ
وو.

د خدای پټه امانی پر وخت، د درو سره کورنیو او بنسکې
خڅېدې.

شپه یې پټه لاره وو، بله، ورځ تر ما پېښینه.

چې کلي ته ور بنسکاره شو، افسر او دینک د محیب د سرای
څنگ ته ناست وو چې لاری او موتر یې پټه نظر شو.
افسر چې موتر او لاری ولیدو.

"دینک اکا! دا ده د محیب کډه هم راغله."

دینک چې د افسر پټه لور هېران، هېران کتل.
تا اول ولي نټه ویل.

افسر د ده تندی ته کتل، واره واره یې خندل "ولي؟
زه څه لېونی درته بنسکاردم؟"

دینک: صاحبه زه هم لیونی نه وم، په هر څه پوهېدم، خو په
څله مي لاس نیولي وو،

دینک نا کراره شو، په ځفاسته لارو، خپله بنسځه او ماشومان
یې خبر کړو.

له هغې خوا د ماشومانو نارې شوې.

"د بختیالی ترورۍ کډه راغله، د بختیالی ترورۍ کډه
راغله."

ماشومانو بختیالی څه پېژندله، د پلار له خولې یې
اورېدلي وو.

دوی پئے سرای کئی خپل کور سره سماوو، ما بنام تیاره
کلیوالو ډوډی ورته راوړه.

په هغو کئی یو منو اکا هم وو چې د بس د سفر خبر یې په یاده
وه.

د کورتو وړه ډوډی یې راوړه چې میان یې له اصلي غوړو
ډک وو.

دوی چې ډوډی و خوړه، وروسته بیا د کور په سمېدو اخته
شو، ناوخته ویده شو.

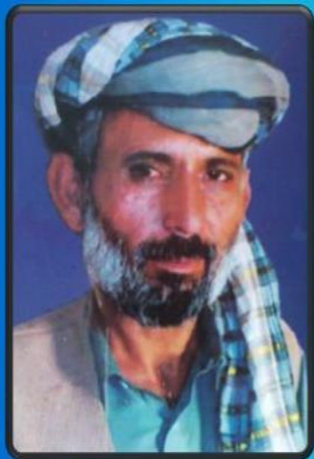
سهار چې راووتو، په کلي کې اوازه وه، ملکداد براهه د شپې
بار شوی دی.....

Novel

Bakhtyalai

Author :

Abdul Qadir Mujrim

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**